

**A HOMOKI ÓVODA
HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Készült: 2017.09.01

Módosítás időpontja: 2025. június 30.

Készítette: *Jecsni Istvánné óvodaigazgató a nevelőtestület bevonásával*

2025.

TARTALOMJEGYZÉK

Az Óvoda nevelőtestületének hitvallása:	5
I. BEVEZETÉS	6
I.1. A programot meghatározó törvényi hátterek	6
I.2. Bevezető gondolatok	8
I.3. Az intézmény története	9
A Kovács-testvérek és a Kovács-kúria	9
II. HELYZETELEMZÉS	12
II.1. Intézményünk adatai, feladatai	12
II.2. Személyi erőforrásaink	14
II.3. Tárgyi erőforrásaink	14
III. KÜLDETÉS-NYILATKOZATUNK	16
III. 1. Küldetésnyilatkozatunk	16
IV. GYERMEKKÉPÜNK-ÓVODAKÉPÜNK	18
IV.1. Gyermekképünk	18
IV.2. Óvodaképünk	20
V. JÖVŐKÉPÜNK	22
V.1. Jövőképünk	22
VI. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	23
VI.1. Az egészséges életmód kialakítása	23
VI.2. Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés	26
VI.2.1. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	26
A Befogadás, mint az érzelmi nevelés elsődleges színtere	28
VI.3. Az anyanyelvi nevelés és értelmi fejlesztés megvalósítása	31
VI.3.1. Anyanyelvi nevelés	31
VI.3.2. Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	36
VII. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	38
VII.1. Személyi feltételek	38

VII.2. Az óvodai tárgyi feltételei	40
VII.3. Eszközellátottság	41
VII.4. Az óvodai élet megszervezése	41
VII.4.1. Hetirend, napirend	41
VIII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	47
VIII.1. Gyermeki tevékenységek	47
VIII.1.1. Játék	47
VIII.1.2. Verselés, mesélés	63
VIII. 1.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	69
VIII.1.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	74
VIII.1.5. Mozgás	81
VIII.1.6. Külső világ tevékeny megismerése	88
VIII.1.7. Munka jellegű tevékenységek	98
VIII.2. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	104
VIII.2.1. Tevékenységekhez kapcsolódó módszerek, eszközök, munkaformák	106
VIII.3. Differenciálás	111
VIII.4. A gyermekek fejlődésének nyomon követése	115
VIII.4.1. Mérések, megfigyelések rendszere	115
VIII.5. További dokumentálási feladatok	116
VIII. 5. 1. Nevelési terv	116
IX. AZ ÓVODA EGYÉB FELADATAI	119
IX. 1. Gyermekvédelmi feladatok:	119
IX.2. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése	126
IX.3. Feltételek az SNI gyermekek befogadásához, neveléséhez, fejlesztéséhez:	129
IX.4. Az SNI gyermekek fejlesztésének szervezeti keretei:	130
IX.5. A Tehetséggondozás, gazdagító fejlesztő tevékenységek megvalósítása	130
IX.7. Tehetséggondozó, gazdagító csoportjaink:	135
X. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE	135
X.1. A család- óvoda kapcsolata - Az óvoda családsegítő és családokat támogató tevékenysége	135
X.2. A pedagógiai program megvalósítását szolgáló egyéb kapcsolatok	137

<i>XI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE</i>	141
<i>XII. AZ ÓVODA ÜNNEPEI, PROGRAMJAI</i>	144
<i>XIII. INGYENES SZOLGÁLTATÁSOK</i>	145
<i>XIV. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK</i>	147

Az Óvoda nevelőtestületének hitvallása:

Dorothy Law Holte: Egy élet a kezében... c. vers részlet

„...Ha a gyerekek toleráns légkörbe élnek,

Megtanulnak türelmesnek lenni.

Ha a gyerekek bátorítva élnek,

Megtanulnak bízni.

Ha a gyerekek dicsérve élnek,

Megtanulják megbecsülve érezni magukat.

Ha a gyerekek méltányosságban élnek,

Megtanulják az igazságosságot.

Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,

Megtanulnak hittel élni.

Ha a gyerekek megerősítve élnek,

Megtanulják magukat szeretni.

Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,

Megtanulják megtalálni a szeretetet a világban.”

I.BEVEZETÉS

I.1. A programot meghatározó törvényi hátterek

A Helyi óvodai nevelési programot az alábbi jogszabályi alapok figyelembevételével készítettük el:

Programunk a 363/2012. (XII.17.) számú Kormányrendelet értelmében, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja illetve annak módosításáról szóló 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet alapján készült, magában foglalva a hazai és a helyi óvodai gyakorlatok eddigi tapasztalatait, eredményeit, szem előtt tartva a 2011. évi CXC. törvényt a nemzeti köznevelésről.

Ezen kívül programunkba az alábbi törvényeket, rendeleteket építettük be:

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 149/1997. (IX.10.) kormányrendelet gyámhatóságokról valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásokról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 48/2012.(XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 229/2012.(VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról

- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról, valamint a 77/2025 (IV,15.) Korm. rendelet
- 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közzétételre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- A Homoki Óvoda Alapító Okirata

I.2.Bevezető gondolatok

Pedagógiai Programunkat a módosított Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja (a továbbiakban: ONOAP) iránymutatása, szellemisége, cél-, és feladatrendszere alapján és a Homoki Óvoda sajátosságait követve készítettük el és az új 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet ONOAP előírásai szerint módosítjuk.

Figyelembe vesszük gyermekeink sajátosságait, az őket érő „impulzusokat”, a sokféle és hatványozott környezeti hatásokat. A felgyorsult, folyamatosan változó világ nagy hatással van gyermekeinkre, mindemellett, nekünk, óvodapedagógusoknak figyelembe kell vennünk a szakmai, törvényi és a külső környezeti változásokat. A meglévő értékeket megőrizve alakítottuk arculatunkra a közös értékrendet.

Programunk a környezettudatos nevelésre épül, követve az évszakok körforgását. A feldolgozásra kerülő témáink alkalmával tevékenységeinkbe az évszakok és azok kínálta jeles napok, hagyományörzés lehetőségeit építjük be a fenntarthatóság jegyében. Ezek alapján meg kívánjuk őrizni azokat az óvodánkra jellemző hagyományokat, értékeket, eredményeket, melyekre büszkék vagyunk. Ezek meghatározzák jövőképünket.

I.3. Az intézmény története

A Kovács-testvérek és a Kovács-kúria

Az 1910-es években a Kovács-testvérek megvásárolták azt a területet, amelyet ma Kovács-major (Kovács-kúria) néven említenek Tiszaföldváron. Fő tevékenységük a szőlőtermesztés volt; emellett ecet- és szeszgyártással is foglalkoztak. A kúria pincéjében egy 500 hektoliteres cementtartály is található, mely a nagyobb üzem méretére utal. Az épület vélhetően a 1930-as években épült, háromtraktusos belső elrendezéssel, impozáns pinceablakokkal és toronnyal. A történelem vihara azonban nem kímélte a Kovács-birtokot sem. A második világháborúban bombatalálat érte a kúriát, és a hátsó tornyot teljesen elpusztította. A politikai változások még nagyobb fordulatot hoztak: 1954-ben a kúriát államosították, és átalakították a térség egyik legfontosabb nevelési intézményévé – így jött létre a ma is működő Homoki Óvoda. A hozzá tartozó vendégházból orvosi rendelőt és később szolgálati lakásokat alakítottak ki. Egy 1970-es évekbeli tűz eset után a tetőszerkezetet átalakították, majd végül 1996-ban teljes renoválás folyt le.

A Homoki Óvoda fenntartója, Tiszaföldvár Város Önkormányzata évről évre tovább fejleszti az épületet. Ez nemcsak a gyermeknevelés minőségének javítását szolgálja, hanem közvetett módon a Kovács testvérek örökségének megőrzését is.

Engedélyezett csoportok száma a székhelyen 5, melyből a gyermeklétszám alakulása szerint jelenleg 4 csoport, telephelyen 1 csoport működik.

Férőhelyek száma: 150 fő (székhely: 125 fő, telephely 25 fő)

Kiemelt feladataink:

- Az esélyegyenlőség megteremtése, egyenlő hozzáférés biztosítása.
- Hátrányok csökkentése az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével.
- A közösségbe való beilleszkedés megkönnyítése, a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- Prevenációs és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- Inkluzív nevelés.
- Támogató és hatékony együttműködés a speciális felkészültségű külső szakemberekkel.
- Érzelem gazdag, családias óvodai légkör kialakítása.
- A szülői házzal való nyitott kapcsolat, családlátogatás, kapcsolattartás, párbeszéd.
- Napi konzultáció a HH, HHH gyermekek szüleivel.
- A hiányzások okainak folyamatos figyelemmel kísérése az óvodapedagógusok, gyermekvédelmi felelős részéről.
- A hiányzások visszaszorítása.
- Folyamatos kapcsolattartás, szükség esetén családlátogatás a gyermekvédelmi felelőssel, védőnővel, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival.

További feladataink:

- az óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens, dajka, óvodai nevelő, oktatási szakasszisztens hallgatók, gyakorlati képzése
- olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek, képességek birtokában alkalmasak az óvodai nevelés feladatainak ellátására.
- a gyakorlati képzés olyan szervezeti és tevékenységformákat biztosít, amelyek tartalmilag és módszertanilag komplex, egymásra épülő óvodai feladatrendszer megvalósítására tesznek alkalmassá.
- erősíteni a hallgatókban a pályamotivációt, valamint a gyermekekkel és a felnőttekkel való interakció elvárásainak való megfelelést.

Az óvodapedagógusok gyakorlati képzése külön tematika alapján folyik, melyet a képzésért felelős mentor és az intézményvezető együtt koordinál.

II. HELYZETELEMZÉS

II.1. Intézményünk adatai, feladatai

Az óvoda hivatalos neve: Homoki Óvoda

OM azonosítója: 035796

Az óvoda feladat ellátási helye:

Székhely: 5461 Tiszaföldvár Döbrey J. út 129.

Tel:56/470-299

Telephely: 5430 Tiszaföldvár Ószőlő Fő út 60.

Tel: 56/471-764

Alapítás dátuma: 1991.04.09.

A fenntartó neve, székhelye: Tiszaföldvár Város Önkormányzata

5430 Tiszaföldvár, Bajcsy-Zsilinszky. út 2.

Óvoda alapító okirata: száma, kelte: A/11610/5/2023

Óvodai csoportok száma, összetétele: 5 csoport (osztott, részben osztott, ill. osztatlan korcsoportok)

Igazgató: Jecsni Istvánné

A programot készítette: Jecsni Istvánné óvodaigazgató a nevelőtestület bevonásával

A programot elfogadta: A Homoki Óvoda nevelőtestülete

A programot jóváhagyta: Tiszaföldvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete

A program hatályba lép: 2025.09.01.

Általános feladataink

A Homoki Óvoda feladata biztosítani a gyermekek óvodai nevelését három éves kortól a tankötelezettség kezdetéig. Harmadik életévét be nem töltött gyermek esetében a szülő kérheti gyermeke felvételét az óvoda igazgatójánál.

Az óvodai nevelés keretein belül megalapozzuk a gyermekek személyiségének és képességeinek fejlődését és biztosítjuk a gyermekek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat.

Óvodánkban a gyermeket, mint fejlődő személyiséget szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg, családi, biztonságot nyújtó légkörben folyik a nevelés.

Intézményünk csoportjaiban megjelennek Maria Montessori reformpedagógiai módszerének egyes elemei, szellemiségének alkalmazása és általa inspirált eszközök beépítése napirendünkbe, megújítja, gazdagítja, örömtelibbé és hatékonyabbá teszi pedagógiai munkánkat és segíti, támogatja a gyermekek perszonális fejlődését.

II.2. Személyi erőforrásaink

	Székhely	Telephely
Felsőfokú óvónői képesítéssel rendelkező főállású óvodapedagógusok száma	9 fő	2 fő
- Ebből pedagógus szakvizsgával rendelkező óvodapedagógusok száma	2 fő	0 fő
Szakképzett dajkák száma	4 fő	2 fő
Pedagógiai asszisztensek száma	1 fő	-
Óvodatitkár	1 fő	-
Konyhalány	2 fő	-
Karbantartó, udvaros	1 fő részmunkaidős	-

A köznevelésben foglalkoztatottak száma összesen: 19 fő

Az óvoda dolgozóinak száma összesen: 22 fő

Intézményünkben az óvodai-telephely óvoda közti átívelő szakmai munkacsoportok, munkaközösségek működnek, melyek a szakmai fejlesztés meghatározó bázisai.

II.3. Tárgyi erőforrásaink

A székhely bemutatása, tárgyi felszereltsége:

A székhelyen négy óvodai csoport működik. Csoportjainkat részben osztott, tiszta korcsoportok. A Tiszazug, ezen belül Tiszaföldvár hátrányos helyzete érzékelhető és tényekkel, adatokkal is alátámasztható. Intézményünk az Alapító Okiratnak megfelelően SNI gyermekek ellátását is vállalja.

A csendes, nyugodt helyen elhelyezkedő homoki székhely egy patinás épület, melyet az eredeti állapotba állítottak vissza. Négy csoportszobában várjuk a gyermekeket és egy csoportszobában **fejlesztő foglalkozások** és a **tehetséggondozás** valósul meg. A csoportszobák alapterülete változó. Két csoportunkban galéria várja a gyermekeket, mely növeli az alapterületet. A csoportszobák bútorzata a gyermekek méreteinek megfelelő. A lehetőségekhez mérten folyamatosan cseréljük, megújítjuk tárgyi környezetünket. Ebben az épületben minden csoportnak külön öltözőrésze van. A két helyen kialakított mosdóból az egyiket 1, a másikat 3 csoport használja.

A 2020-2021-es nevelési évben az új ebédlő és **melegítőkonyha** épülete átadásra került. Ahol egészséges környezetben étkeznek a nagycsoportos és iskolás gyermekek. A kicsik továbbra is a csoportszobákban étkeznek.

Az óvoda mellett külön épületben található a **tornaszoba**.

A gyermekek **játszóudvarát** fák árnyékolják, játékok száma és állaga megfelelő. Itt kap helyet számos óvodai rendezvényünk is.

A telephely bemutatása, tárgyi felszereltsége:

A telephely a város adottságaiból adódóan, a székhelytől több kilométerre található, Tiszaföldvár Ószőlő Fő út 60. szám alatt. Ez az épület családi házra emlékeztet.

A telephelyen egy csoportszoba, egy gyermeköltöző, egy mosdó és tálalókonyha található. A felnőttek részére egy kis alapterületű öltözőt alakítottak ki.

Az udvaron a füves és homokos, árnyas és napos területek aránya, az udvari játékeszközök megfelelnek a zavartalan udvari élet feltételeinek.

III. KÜLDETÉS-NYILATKOZATUNK

III. 1. Küldetésnyilatkozatunk

***„ Gyermekkel foglalkozni minden bizonnyal a leghálásabb munka,
ami a földünkön osztályrészünkről jutott,
de saját tökéletességünket is ez mozdítja előre. „
/ Brunszvik Teréz /***

Eddigi értékeinket, hagyományainkat megtartva a társadalmi és partneri elvárások és változások figyelembevételével folytatjuk, és fejlesztjük munkánkat.

Céljaink meghatározásánál abból a meggyőződésünkből indultunk ki, hogy az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője. A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező gyermekeknek esélyegyenlőséget biztosítunk, minden óvodáskorú kisgyermeket sokoldalúan és harmonikusan fejlesztünk. Úgy kell közvetítenünk a kultúrát, hogy általa a gyermekek érzelmileg, szociálisan és értelmileg gazdagodjanak, képességeik kibontakozhassanak, az iskolai élet megkezdésére, biológiailag, szociálisan, és pszichikusan is éretté váljanak.

Ennek érdekében:

- Intézményünkben kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek otthonos, szeretetteljes, nyugodt, derűs és biztonságot adó környezetben nevelődjenek.
- Fő törekvésünk, hogy a társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, megtanuljanak figyelni, alkalmazkodni, együtt érezni mással, miközben tolerálják a másságot.
- A személyiségfejlesztés során tiszteletben tartjuk a gyermekek egyéni különbségeit, figyelembe vesszük egyéni fejlődési ütemüket.
- Céljaink eléréséhez szükségünk van partnereink támogatására.
- Fontos számunkra intézményünkben dolgozó munkatársaink széles körű szakmai felkészültsége.
- Egyéni képességfejlesztés, mindig az adott gyermek aktuális fejlettségéből kiindulva természetes környezetben, önkéntes részvétellel szerzett tapasztalatokra, szabad játékra építve.
- Közös élményre épülő tevékenység szervezésével jól szocializált, erkölcsi tulajdonságokra, együttérzésre, segítőkészségre, önzetlenségre, figyelmességre, szokás- és normarendszer megalapozására nevelés.

- Mély természetszeretet, a környezettudatos magatartás, a szülőföldhöz való kötődés, hazafiasság érzésének alakítása, nemzeti szimbólumok megismertetése.
- A HH, HHH gyermekeket érő negatív hatások minimalizálása.
- A szülőket a legfontosabb partnereknek tekintjük a gyermekek nevelésében, érvényesítjük az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
- Tisztában vagyunk társadalmi felelősségünkkel, a jövő nemzedékét neveljük, ezért minden pedagógustól, munkatárstól elvárjuk, hogy modell értékű, elfogadó, segítő, támogató attitűd jellemezze és törekedjék a teljesítményorientált, minőségi munkára, a fejlődésre és a kiválóságra.
- **Innovációs törekvések** a gyermekek életkorának megfelelő **hagyományok ápolása**, gazdagítása. A népszokások, jeles napok - világnapok nemzetközi és hazai akciónapok – ünneplésénél érvényre jutnak a helyi környezeti adottságok.

IV. GYERMEKKÉPÜNK-ÓVODAKÉPÜNK

IV.1. Gyermekképünk

*„A gyerek az öröm, a reménység.
Gyöngé testében van valami világi;
ártatlan lelkében van valami égi;
egész kedves valója olyan
Nékünk, mint a tavaszi vetés:
Ígéret és gyönyörűség.”*

(Gárdonyi Géza)

Fontosnak tartjuk a gyermeki személyiség tiszteletben tartását, jogainak érvényesülését.

Minden gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség. Minden esetben figyelembe vesszük genetikai adottságait, életkoronkénti és egyénenként változó testi és lelki szükségleteit.

- Olyan gyermekeket kívánunk nevelni, akik érzelmeiket szabadon kifejezhetik, képesek együttműködni, kudarc- és frusztrációtűrőek, megfelelő önbizalommal rendelkeznek, képesek a problémamegoldó gondolkodásra, kreatívak, kommunikatívak.
- Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek tükrében a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk. Biztosítjuk minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, meglévő hátrányai csökkenjenek, erősségei fejlődjenek.
- Sikerorientált, színesen kommunikáló, a környezetben jól eligazodó, problémájukra — aktívan közreműködve — saját megoldást találó, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező önkifejező és önérvényesítő törekvésekre képes gyermekek nevelése.
- Nyitottak, kapcsolatteremtőek a felnőttekkel és gyermekekkel egyaránt.
 - Eredményesen kommunikálnak, önálló véleményt alkotnak, megfelelő szókinccsel és beszédfigyelemmel rendelkeznek, együtt tudnak működni társaikkal.
- Testi – lelki harmóniában vannak önmagukkal és környezetükkel.

- A sikeres és sikertelen próbálkozások nyomán felébred bennük a világ dolgai iránti érdeklődés. A törődő gondoskodás nyomán megtanulják saját szükségleteik kielégítését.
- Nem adunk helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben.

IV.2. Óvodaképünk

„A tanítás csak információt tölt a fejekbe, de a nevelés: Növel.

Nem mennyiséget ad, hanem minőséget.

Segít egy rózsának igazi rózsává válni.

És egy gyereknek megtalálni és kibontani Önmagát!”

(Müller Péter)

Óvodánk szakmailag önálló nevelési intézmény, mely a családi nevelés kiegészítéseként biztosítja a gyermekek mindenekfelett álló érdekeinek érvényesülését a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

- Óvodánk biztosítja a megfelelő tevékenységrendszert, a környezeti és tárgyi feltételeket.
- Változatos tevékenységi formák biztosításával valósítjuk meg a gyermekek személyiségének sokoldalú, harmonikus fejlődését, személyiségük kibontakoztatását, ügyelve a hátrányok csökkentésére, a gyermekek egyéni fejlődési ütemére.
- Személyiségfejlesztő funkciókat az egészséges, biztonságos és derűs óvodai környezet megteremtésével valósítjuk meg.
- Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekeknél óvodáskoruk végére kialakuljanak a sikeres iskolai készségükhöz szükséges kompetenciák.
- Óvodánkban minden gyermeket megillet személyiségének feltétel nélküli elfogadása, a szeretet, az együttérzés, a fejlődését elősegítő egyéni bánásmód.
- A gyermekeket önálló személyiségként fogadjuk el, akik saját ritmusukban fejlődnek.
- A külföldi gyermekek számára biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, az integráció lehetőségét.

- Óvodánkban a helyi sajátosságokra alapozva igyekszünk a Zöld Óvoda szellemiségében nevelni gyermekeinket.
- A felekezeti, illetve egyházi óvodai nevelésben szükséges, hogy az intézmény teljes szellemisége biztosítsa a hit megélésének lehetőségét a nevelési és tanulási folyamatokban.
- A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, a nemzeti identitás erősítését, a nemzetiségi hagyományok átörökítését, a nemzetiségi gyermekek nyelvi nevelését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- Az óvodai nevelésben alapelv, hogy a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

V. JÖVŐKÉPÜNK

V.1. Jövőképünk

*„Nem az a tartós, ami az időnek ellenáll,
hanem ami bölcsen változik vele.”*

/ Müller Péter /

Olyan óvodát szeretnénk működtetni, ahol a mindennapi élet a gyerekek fejlesztése a fenntarthatóság pedagógiája mentén zajlik.

Szeretnénk, ha az óvodánkban továbbra is szeretetben, biztonságban, önfeledt játékkal, felhőtlenül élhetnék meg óvodás éveiket, gyermekszerető, jól képzett, tapasztalt óvodapedagógusok irányításával, szem előtt tartva a gyermekek szükségleteit, érdekeit, egyéni fejlődési ütemüket. Nevelőmunkánk során minden lehetőséget kihasználunk a környezethez, a tájhoz, az itt élő emberekhez, a népszokásokhoz, a néphagyományokhoz kötődő érzelmi viszony megalapozására, általuk erősítve óvodásaink hazaszeretetét, szülőföldhöz való kötődését.

Szakmai meggyőződésünk alapján az óvodát szeretnénk megőrizni a felhőtlen gyermekkor színterének.

Célunk, hogy megteremtsük a feltételeket a „Zöld Óvoda” cím elnyeréséhez.

VI. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, amely a következő területeken valósul meg:

VI.1. Az egészséges életmód kialakítása

„Szeresd egészségedet, mert ez a jelen.

Védd a kisgyermeket, mert ez a jövő.”

/Bárczi Gusztáv /

Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a) a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- b) a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- c) a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- d) az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- e) életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;
- f) a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése;

g) a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;

h) megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó-, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

Feladataink:

1. Szomatikus (testi) nevelés:

- a) Higiénés nevelés (személyi és környezet higiénára nevelés):
 - alakítjuk az önálló testápolás, étkezés, öltözködés, betegségmegelőzés és egészségmegőrzés szokásait.
- b) Profilaxisra (a betegségek megelőzésére) nevelés:
 - A helyes szájhigiéniai szokások kialakítása érdekében kiemelt szerepet kap a fogmosás szokásrendje. Tudatosítjuk a fogápolás fontosságát, a helyes szájápolás technikájának kialakítására törekszünk.
 - Különös figyelmet fordítunk a gyermekek allergiás betegségeinek feltérképezésére.
- c) Kondicionálás, testnevelés, testedzés, sportolás:
 - A mozgásigény kielégítése fontos feladatunk. Edzéssel, játékkal, a szabad mozgás biztosításával, szervezett testneveléssel, egyéb mozgásos tevékenységekkel segítjük a testi képességek fejlődését, a kisebb testi rendellenességek korrekcióját láb és tartásjavító tornával biztosítjuk.
- d) Baleset megelőzésre nevelés:
 - Feladatunk a gyermekbalesetek, sérülések elkerülése. Folyamatosan figyelemmel kísérjük, ellenőrizzük a csoportszobai és az udvari játékeszközök állapotát.

2. Pszichohigiénés (lelki) nevelés:

- a) **Az egészséges életvezetésre nevelés:**
 - A gyermek életkori sajátosságához igazodva alakítjuk ki a csoportok napi rendjét, ezzel biztosítva a lehetőséget a helyes életritmus kialakulására, betartására következetesen odafigyelünk.

b) Az érzelmi nevelés:

- Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés Az óvoda családi, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

3. Szociohigiénés nevelés:

- Nyugodt, derűs, kiegyensúlyozott légkör megteremtésével segítjük a gyermekek közötti társas kapcsolatok kialakítását.

Alapelveink:

- Az egészségnevelés mindennapi életünk lényeges része, átszövi nevelésünk egész folyamatát.
- Óvodánkban a gyermekekkel foglalkozó felnőttek megjelenésükben, személyi higiéniájukban mintaadók a gyermekek számára.
- Következetesség a szokások kialakításában.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

A testileg egészségesen fejlődő gyermeknek óvodáskor végére megváltoznak testarányai, eljut az első alakváltozásig.

Anatómiai, élettani fejlődés:

Fejlődik: szervezete, ereje, ellenálló, teherbíró, alkalmazkodó képessége, edzettsége, mozgása harmonikusabb, összerendezettebb lesz, mozgásérzékelése pontosabbá, biztonságosabbá válik, a mozgáskoordináció és a finommotorika pontosabbá válik.

VI.2. Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés

VI.2.1. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

*Hadd fusson a gyermek álmok fuvallatán,
Csapongva illanó arany lepkék után!
Legyen, mint a tavasz, vidám tekintetű,
Kis ajka zendüljön, mint égi csöngettyű!
Harmatos bokrétát hadd tépjen a mezőn!
Hajolj le, csókold meg, öleld szívedre hőn!
Becéző szeretet övezze fürtjeit
- Töröld le gyöngéden a gyermek könnyeit!"*

/Pósa Lajos /

Célunk:

- Fejlődjön a gyermekek erkölcsi, szociális érzékenysége, alakuljon én tudata.
- Váljon belső igényükké a közvetlen környezet tudatos esztétikus alakítása.

Feladataink:

- Környezettanulmány, családlátogatás végzése már a beiratkozás előtt. A látogatás alkalmával betekintést nyerünk a családi körülményekbe, megalapozzuk a bizalomra épülő kapcsolatot.
- Óvodai beíratáskor tájékozódás a gyermekek egészségi állapotáról, a gyermekekkel kapcsolatos tudnivalókról.
- Anamnézis, rövid jellemzés készítése a gyermekek 3 éves koráig a családi helyzetükre, születési és fejlődési adatokra, valamint az addig előfordult betegségekre vonatkoztatva.
- Népszokásaink, hagyományaink megőrzése érdekében az év folyamán megemlékezünk egy-egy aktuális, a hónap ünnepeivel kapcsolatos, jellegzetes népszokásról, hagyományról.
- Nemzeti identitásuk megalapozása érdekében nemzeti szimbólumainkkal is megismertetjük a gyermekeket. (Himnusz, címer, zászló, Szent Korona) Nemzeti

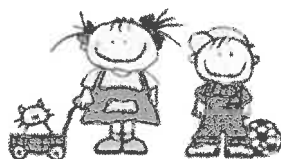

ünnepeinkről életkori sajátosságaiknak megfelelő szinten megemlékezünk.
(március 15. és október 23.)

- Szűkebb és tágabb környezetük megismerése közben rácsodálkozás a természeti,
- emberi környezetben megmutatkozó jóra, szépre, becsüljék meg azokat.
- Én tudatuknak, önérvényesítő törekvéseiknek és szociális érzékenységük fejlődésének segítése.
- A szokás- és normarendszer megalapozása a gyermeki személyiségfejlődés érdekében.
- A gyermekek hozzásegítése az objektív véleménynyilvánításhoz másokról és önmagukról.
- Az integrált nevelés keretein belül biztosítjuk a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, SNI, HH, HHH, az elhanyagolt valamint az átlagos és kiemelkedő képességű gyermekek egyéni ütemű érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelését, amennyiben szükséges, speciális szakemberek bevonásával.
- A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

A Befogadás, mint az érzelmi nevelés elsődleges színtere

Szeptember 01.-November 01.

Családból óvodába kerülő gyermek befogadása	Bölcsődéből óvodába kerülő gyermek befogadása	Az óvodai életbe már beilleszkedett gyermekek fogadása
A szülők megismertetése a fokozatos befogadás előnyeivel. A szülő vegyen részt gyermeke befogadásában, ami részünkről gondos előkészítő munkát igényel egyeztetés a szülőkkel, hány órára jöjjenek, hol helyezkedjenek el, hangsúlyozzuk a tartózkodó jelenlétet. Az óvónő dönti el, hogy hány gyermeket, szülőt tudnak egyszerre fogadni	Mivel a bölcsőde és óvoda szokásrendszere eltérhet, ezért a mi feladatunk, hogy fokozatosan közelítsük az óvodai élet szokásaihoz. A befogadás első napján a bölcsődei gondozónő és a szülő közreműködését szívesen fogadjuk. Ez biztonságérzetet nyújt a gyermekeknek. Amennyiben a gyermek igényli, a szülő ebben az esetben is részt vehet a befogadásban/I.szint/.	A nevelési év eleji „visszafogadás” tartalmi elemeit a kialakított jó szokások felelevenítése, gyakorlása és az új szokások beépítése adja. A már előző év (ek) ben, az óvodai csoportba járó gyermekeket is fel kell készítenünk az új gyermekek fogadására. A „rég” gyermekek vissza-szokása, az új gyermekek befogadása új közösség alakulását hordozza. A „rég” gyermekek sokat segíthetnek, megkönnyíthetik az új gyermekek beilleszkedését. Figyelünk arra, hogy érzelmileg kiegyensúlyozott legyen minden gyermek.

Különös gyengédséget igényelnek a délutáni alvás alkalmával. Lehetővé tesszük, hogy kedvenc játékával, egyéni szokásaiknak megfelelően aludhassanak. A befogadás időszakába az első két hétben biztosítjuk a személyi állandóságot, a csoportban dolgozó felnőttek egész napos, teljes jelenlétével.		Az óvodai közösségben átélt közös tevékenységek során szociális készségeik, képességeik erősödnek.
Sikerkritérium		
A nevelési év elején befogadásban részt vevő gyermekek november elsejére beilleszkednek a közösségbe, már szülő jelenléte nélkül maradnak az óvodában.		Fontosnak tartjuk, hogy az iskolai élet megkezdéséhez érzelmi, erkölcsi és közösségi téren is éretté váljanak gyermekeink, hiszen ezzel hozzásegítjük őket a zökkenőmentes óvoda-iskola átmenethez.

Alapelveink:

- Jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkező gyermekek nevelése.
- Játék – érzelem – erkölcs metodikai kapcsolatának érvényesítése a személyiség szocializációs folyamatában.
- Az óvodai nevelés és a családi nevelés szoros együttműködése.
- A gyermekek szűkebb és tágabb környezetéhez, a szülőföldhöz való kötődést segítő pedagógus attitűd.
- Modell értékű kommunikáció, bánásmód, viselkedés az óvodai feladatellátásban résztvevő felnőttek között.
- A pozitív viselkedési normák, szokások és szabályrendszerek kialakítása, melyre az óvodáinkban az érzelmi biztonság, állandó értékrend, az otthonosság, a derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör megteremtésével törekszünk.
- Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érhék a gyermekeket. Ezért lehetőséget biztosítunk az „anyás beszoktatásra” is. Már a beiratkozás előtt otthonukban felkeressük a leendő óvodásokat, nyílt napokat szervezünk, így igyekszünk minél bensőségesebb, bizalmon alapuló kapcsolatot kialakítani a gyermekekkel és a szülőkkel.
- Az óvoda a gyermekek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermekeket, hogy megismerjék a szűkebb és tágabb környezetet, amely a hazaszeretet és szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjanak csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindezek megbecsülésére.

VI.3. Az anyanyelvi nevelés és értelmi fejlesztés megvalósítása

VI.3.1. Anyanyelvi nevelés

*„A gyermekeknek nagyobb szükségük van példaképre,
mint bírálatra. ”
/Joseph Joubert /*

Céljaink:

- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységformában hangsúlyos elemként jelenjen meg, kiemelt figyelmet fordítva a környezettudatos magatartás alakítására.
- Az anyanyelv fejlesztése és kommunikáció különböző formáinak alakítása- beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel- az óvodai nevelőtevékenység egészében legyen jelen.
- A gyermekek már meglévő anyanyelvi képességeik egyénre szabott, differenciált fejlesztése.

Feladataink:

- Megfelelő és elegendő alkalom és idő biztosítása a kötött vagy kötetlen tartalmú beszélgetésekhez.
- Változatos játékhelyzetek, beszédhelyzetek kialakításával fokozzuk a gyermekek nyelvi kompetenciáit.
- Az anyanyelvi játékok, beszédgyakorlatok tervszerű alkalmazása.
- A gyerekek megismertetése a szűkebb és tágabb környezettel, az ott élő emberekkel, (szülőföldjükkel) hazai tájjal, helyi hagyományokkal, szokásokkal, néphagyománnyal, a közösséghez tartozás élményével.
- A nemzeti, a családi tárgyi kultúra értékeinek felfedeztetése, ezek szeretetére, védelmére nevelés.

- Lakóhely, mikrokörnyezet, óvoda épület állapota, védelme, fejlesztése.
- Óvoda és a család közötti szoros együttműködés kialakítása. Szülők környezettudatos szemléletének formálása.
- Széleskörű és magas színvonalú partnerség kialakítása a helyi közösséggel.

Alapelveink:

- Az anyanyelvi nevelés a nevelő tevékenység egészét áthatja.
- A kommunikáció különböző formáinak alakítása helyes mintaadással és szabályközvetítéssel.
- A kommunikációs képesség az óvodáskor fontos alapképessége. Mivel az anyanyelvi nevelés a tanulási folyamat része, ezért az egyéni készség- és képességfejlesztésben előtérbe kerül a mintán alapuló, a modellkövetéses beszédtanulás, valamint az ezekhez kapcsolódó magatartás- és viselkedéstanulás.

Motiváljuk a gyermeket, beszéljenek arról, ami foglalkoztatja, érdekli őket. A gyermekek meg nem hallgatása, a türelmetlenség otthon, vagy az óvodában kifejezőképességének, s így beszédképességének elmaradásához is vezethet. A gyermekek minél többet beszélnek, értelmi fejlődésük is erőteljesebbé válik. Minden tevékenységi forma alkalmával beszélgetést kezdeményezünk a gyermekekkel, vagy a gyermekcsoporttal.

Az egyénenként változó beszédfejllettségi szintet vesszük figyelembe. A sokszínű, az életkornak és a fejlettségnek megfelelő tevékenységek biztosításával alapozzuk meg a nyelvi kompetenciákat. A beszédfejlődési zavarban szenvedő, illetve a megkésett beszédfejlődésű gyermekek esetében szakemberek bevonása (logopédus, pszichológus, logopédiai asszisztens), vagy szakorvoshoz történő irányítása folyik (fül-orr - gégészet, foniátriai vizsgálat).

Az óvodai nevelés keretén belül a fejlesztések alkalmával a beszédkorrekció kiemelt területe az együttnevelésnek.

Óvodánkban logopédus szakember segíti a beszédhibák, hangképzési problémák javítását. Ez a szolgáltatás ingyenes, az alapellátás keretein belül történik. Minden tanév elején megtörténik a gyermekek beszédfejllettségének szűrése. A 4-5 – 6-7 éves korosztály vesz részt a szűrésben. A beszéd fogyatékoság minőségétől függően kell a gyermekeket a csoportokba besorolni, egy-egy csoportba két-három gyermek tartozik.

A tanköteles korú gyermekek fejlesztésével kezdődik az ellátás. Amennyiben a hanghibák megszűnnek a 6-7 éves korosztálynál, fokozatosan terjed ki az ellátás a 4-5, és a 3 éves gyermekekre a nevelési év végéig.

Az SNI gyermekek óvodai nevelése esetén a hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységet logopédiai szakos gyógypedagógus vagy beszédfejlesztő végzi.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek az ismert szavak jelentését tudják, azokat megfelelően használják.
- Nyelvhelyességi szabályoknak megfelelően fűzik mondataikat, rendelkeznek az alapvető anyanyelvi kompetenciákkal.
- Felismerik az ok-okozati összefüggéseket, lényeglátásuk életkoruknak megfelelő.
- Képesek gondolataikat kifejezni, egységet alkot a beszédük és a gondolkodásuk.
- Alkalmazzák a kapcsolatteremtés elemi szabályait.
- A gyermekek bátran elmondják véleményüket, meghallgatják a többi gyermek gondolatait.
- Türelmesen végighallgatják a felnőttek beszédét, nem szólnak közbe.
- Bemutatkozáskor a teljes nevüket elmondják érthetően, jól hallhatóan. A felnőtteket és az óvodába járó társaikat illedelmesen a keresztnévükön szólítják meg.
- Kérésnél és tudakozódásnál használják azokat a nyelvi formulákat, amelyeket már elsajátítottak (pl.: legyen szíves, kérem szépen, köszönöm szépen, stb.).

VI.3.2. Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

*„ Nem lehet valakit valamire megtanítani, csak hozzásegíteni ahhoz,
hogy a tudását maga szerezze meg. „
/Galilei/*

Céljaink:

- A gyermekek gondolkodásának fejlesztése a szűkebb és tágabb környezetükben szerzett tapasztalataikra, élményeire, ismereteikre, kíváncsiságukra, érzelmi beállítottságukra, önkéntelen figyelmükre építve.
- Változatos tevékenységek megteremtésével további élmények, tapasztalatok biztosítása a gyermekeket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Feladataink:

- A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint meglévő tapasztalataikra, élményeikre és ismereteikre építve biztosítanunk kell a gyermekeknek a változatos tevékenységeket, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhet a természeti és társadalmi környezetről.
- Olyan tanulási légkör biztosítása, melyben feloldódnak a szorongások, természetesek a gyermekek eltérő megnyilatkozásai (pl. SNI gyermekek), amelyet szeretet, egymás elfogadása, emocionális biztonság jellemez.

Alapelveink:

- Lényeges a képességfejlesztés kiindulópontjának meghatározása a gyermekek fejlettségi szintjének, egyéni képességeinek vizsgálatával.
- A fejlesztő játékok tervezése a pedagógiai folyamatban az egymásra épülő fokozatok figyelembe vételével, a gyermekek fejlődési üteméhez igazítva történik.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Nő az emlékezet időtartama, terjedelme.
- Egyszerűbb problémákat felismer, és megold.
- Megjelenik az elemi fogalmi gondolkodás.
- Beszéde gondolkodásának és önkifejezésének fő eszközévé válik.
- Érzékelése kifinomultabbá, észlelése differenciáltabbá válik.

VII. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

VII.1. Személyi feltételek

Óvodánkban, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

A gyermekekkel az óvoda nyitvatartási ideje alatt óvodapedagógus foglalkozik, jelenlétük a nevelés egész időtartamában lényeges, meghatározó.

Óvodánkban alkalmazottaink rendelkeznek mindazon képességekkel, személyiségjegyekkel (felelősségérzet, pedagógiai tapintat, empátiás készség, következetesség, elfogadás, segítőkészség, támogató attitűd), amelyek elengedhetetlenek a jó nevelői munkához.

Az együttnevelés személyi feltételei, a fejlesztésben résztvevők szakmai kompetenciái folyamatosan bővülnek, hiszen tudatosan törekszünk az integrációval kapcsolatos továbbképzéseken, tréningeken való részvételre.

A sajátos nevelési igényű gyermekekkel a szakértői véleményben szereplő, speciálisan képzett külsős szakemberek foglalkoznak az előírtaknak megfelelően.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekeket az óvoda alkalmazásában álló fejlesztő pedagógus látja el, a szakvéleményben foglalt ajánlások figyelembevételével.

A logopédiai munkát külsős logopédus végzi.

Nevelőtestületünk szakmailag jól felkészült, nyitottak vagyunk az új befogadására, megvalósítására. Az óvodapedagógus párosok alakításánál elsődleges szempont, hogy emberileg, főbb személyiségjegyeikben hasonlítsanak egymáshoz, tudásukban pedig kiegészítsék egymást.

Az óvodapedagógusok, a külső szakemberek és az óvodai nevelőmunkát segítő alkalmazottak nagy hangsúlyt fektetnek az egymással való hatékony együttműködésre, az összehangolt munkára.

Óvodapedagógus, dajka együttműködése

Az óvodapedagógus és a dajka aktív együttműködésének a nevelés során, jelentős a szerepe.

A szakképzett dajka tevékeny résztvevője a csoportnak, az óvodai nevelőmunka részese. A dajka is nevel, tudja, hogy milyen rendszer, milyen elvek, milyen elképzelések alapján nevelünk.

A dajka személye – mint a nevelés szubjektív feltétele - kiemelkedően fontos. Lényeges, hogy milyen módszerekkel, beszédkészséggel, esztétikai, erkölcsi tapasztalatokkal és tartással neveli a gyermekeket.

Segítője az óvodapedagógusnak, nevelő hatásával hozzájárul a gyermek fejlődéséhez.

Gyermekszemléletünk, nevelési módszereink, kezdeményező képességünk biztosítja, hogy a program célkitűzéseit meg tudjuk valósítani.

VII.2. Az óvodai tárgyi feltételei

A pedagógiai munkához szükséges eszközöket a fenntartó költségvetése biztosítja elsődlegesen.

Pályázati lehetőségeinkkel élve törekszünk arra, hogy környezetünk esztétikája örömteli érzést váltson ki az ide belépő gyermekekből és felnőttekből. Jól felszerelt, tágas udvarral rendelkezünk, sok-sok fával és folyamatosan bővülő játékparkkal.

Az intézmény tárgyi felszereltsége megfelelő színvonalú. A csoportszobák tágasak, világosak, berendezésük esztétikus.

Az óvoda épülete, udvara megfelelően szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, ahol a gyermekek kielégíthetik mozgás- és játékigényüket.

A gyermekek által használt játékok, eszközök a kisgyermekek számára elérhető magasságban találhatóak, esztétikusak, biztonságosak, lehetővé teszik mozgás- és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokkal vegye körül.

A játékeszközök megválasztásában kiemelt szempont az egyéni és életkori sajátosságoknak való megfelelés, célszerűség, a játékba integrált fejlesztési lehetőség.

Biztosítjuk a megfelelő munkakörnyezetet munkatársainknak, a szülői fogadó óra külön helyiségben megoldott.

VII.3. Eszközellátottság

Eszközellátottságunkat az éves munkaterv készítésekor számba vételezzük, a szükséges nevelést segítő eszközök tárgyi feltételek hiányainak pótlását tervezzük, megvalósítjuk.

VII.4. Az óvodai élet megszervezése

Helyi adottságaink alapján szervezhető osztatlan, osztott, vagy részben osztott csoport is, ahogyan a beiratkozók életkori aránya és az optimális csoport-elosztás indokolja. Nevelési elvünk a gyermekek egyéni érési ütemének megfelelő differenciált nevelése. Meggyőződésünk, hogy a hatékonyságot felkészültségünk, rugalmasságunk, helyzetfelismerésünk, az egész egyéniségünk határozza meg, nem a csoport szervezési kerete.

VII.4.1. Hetirend, napirend

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

Az óvodai élet megszervezése során törekszünk a személyes interakciókra, előszavas mese és közösségi játékelmény biztosítására.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelést csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósítjuk meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezzük meg.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó, iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki.

Heti rend

Napok	Hetenként ismétlődő közös tevékenységek
Hétfő	Óvodai tevékenység és tanulásszervezés, játékba integrált tanulás Foglalkozás (5'-35') Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka Mozgás Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatok Mindennapi mozgás Tanköteles korú gyermekeknek iskola előkészítő tevékenység
Kedd	Óvodai tevékenység és tanulásszervezés, játékba integrált tanulás Foglalkozás (5'-35') Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka Mozgás Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatok Mindennapi mozgás Tanköteles korú gyermekeknek iskola előkészítő tevékenység
Szerda	Óvodai tevékenység és tanulásszervezés, játékba integrált tanulás Foglalkozás (5'-35') Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka Mozgás Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatok Mindennapi mozgás Tanköteles korú gyermekeknek iskola előkészítő tevékenység

Csütörtök	Óvodai tevékenység és tanulásszervezés, játékba integrált tanulás Foglalkozás (5'-35') Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka Mozgás Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatok Mindennapi mozgás Tanköteles korú gyermekeknek iskola előkészítő tevékenység
Péntek	Óvodai tevékenység és tanulásszervezés, játékba integrált tanulás Foglalkozás (5'-35') Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka Mozgás Külső világ tevékeny megismerése, matematikai tapasztalatok Mindennapi mozgás Tanköteles korú gyermekeknek iskola előkészítő tevékenység

Napirend

09.01.-06.15.

Időkeret	Tevékenységek
6.30-7.00	Gyermekek fogadása, játék összevont csoportban
7.00-10.30	Napindítás, érzelmi ráhangolódás, szabad játék Óvodai tevékenység és tanulás-szervezés, játékba integrált tanulás. Foglalkozás, tevékenységek szervezése: (5-35'), Verselés, mesélés, Ének, zene, énekes játék, gyermektánc, Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, Mozgás, Külső világ tevékeny megismerése <i>közben 8.00-9.00</i> Étkezés folyamatosan Tanköteles korú gyermekeknek iskola előkészítő tevékenység (45 perc) Játék elrakás, teremrendezés Beszélgető kör/ csendjáték
10.00-10.15	Mindennapos játékos mozgás (életkor függően 10-15')
10.15-11.30	Levegőzés, játék, mozgás a szabadban Séták, helyszíni megfigyelések
11:30 – 12:30	Készülődés a közös étkezéshez, ebéd, teremrendezés Fogmosás, mosdóhasználat, készülődés a pihenéshez Mesehallgatás, pihenés
12.30-14:45	Ébredés: teremrendezés, készülődés az uzsonnához
14:45-16:30	Folyamatos (alkalmanként közös) uzsonna Játék, közös tevékenykedés Lehetőség szerint levegőzés, mozgás Gyermekek hazabocsájtása

Nyári napirend június-augusztus

Időkeret	Tevékenységek
6.30-7.00	Gyermekek fogadása, játék összevont csoportban
7.00-11.30	Játék a szabadban Mindennapos játékos mozgás (életkor függően 10-15') Folyamatos reggeli Levegőzés, játék, tevékenységek, mozgás a szabadban Séták, megfigyelések
11.30-12.30	Készülődés a közös étkezéshez, ebéd, teremrendezés Fogmosás, készülődés a pihenéshez
12.30 – 14.45	Mesehallgatás, pihenés (alvási igény és korcsoport figyelembevétel) Ébredés: teremrendezés, készülődés az étkezéshez
14.45. – 16.30	Folyamatos uzsonna Játék, közös tevékenykedés Lehetőség szerint levegőzés, mozgás Gyerekek hazabocsájtása

A folyamatos napirend lehetőséget ad arra, hogy a nap folyamán növekedjen a játékidő. A különböző tevékenységi formákat a játékidőn belül, mint választható tevékenységeket szervezzük meg (kivéve: kötelező mozgás heti egy alkalommal).

A délelőtti folyamán a célnak megfelelően átrendezzük a csoportszobákat úgy, hogy a többféle tevékenységet végző gyermekek ne zavarják egymást.

Figyelembe vesszük a gyermekek igényeit. Az önkiszolgálás feltételeinek biztosítása mellett az ebéd kivételével folyamatos az étkezés.

A gyermekek tevékenységekbe vonását mint mi, az óvodapedagógusok gazdag motivációs eszközökkel alakítjuk. Lehetővé tesszük, hogy az egyéni fejlődési ütem, teljesítőképesség szerint végezzék a gyermekek a tevékenységeket. A célszerűen kialakított szabály-és szokásrendszerrel zavartalan a csoport élete.

VIII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

VIII.1. Gyermeki tevékenységek

VIII.1.1. Játék

*„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét
és eszét, szaporítja tapasztalatait.
Ő azt hiszi csak játszik.
De mi tudjuk, mire megy a játék.
Arra, hogy e világban otthonosan mozgó,
eleven eszű, tevékeny ember váljék belőle.” (Varga Domokos)*

A gyermek a játékon keresztül tapasztalja meg a körülötte lévő világ sokszínűségét, szerzi ismereteit, tanul, örömeihez, sikerélményhez jut.

A játék a gyermek számára a legfőbb tevékenység, legfőbb élményforrás, ugyanakkor a szocializáció, a személyiség fejlesztésének színtere, a készség- és képességfejlesztés leghatékonyabb módja. A gyermek fejlődése a játékban a legintenzívebb. Az utánzás, a tevékenységi vágy, az önállósulás, az értelmi, a motoros, kommunikációs képességek, az érzelmi akarati tulajdonságok, a szociális magatartás – a gyermekek szabadon választott önkéntes tevékenységében – játékba integráltan fejlődnek. A játékban tanulják meg a gyermekek a pozitív példák alapján önállóan megoldani konfliktusaikat. A játékban kiemelten fontosnak tartjuk az óvodapedagógus tudatos szerepét.

Céljaink:

- Környezetben való cselekvések, élmények biztosítása a szabadjáték kibontakozásához.
- A gyermekek a külvilágból és saját belső világukból származó egyéni vágyainak, ötleteinek kibontakoztatása változatos játéklehetőségekben.
- Olyan egészséges, boldog gyermekek nevelése, akiknek a játékban formálódik, kiteljesedik a személyiségük.
- Játékba ágyazott, eltérő fejlődési ütemnek megfelelő érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés megvalósítása.
- A harmonikus személyiség életkorra jellemző tulajdonságainak kibontakoztatása és megerősítése, a szociális és értelmi képességek tudatos és tervszerű fejlesztése.

Feladataink:

- A játék alapvető feltételeinek biztosítása (csoportléggör, hely, idő, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagok, eszközök, élményszerzési lehetőségek).
- A szabad játék érvényesítése.
- A gyermekek jelzéseinek megfigyelése, információk értékelése, fejlesztési lehetőségek tervezése, megvalósítása.
- Az egyéni ötletek, elképzelések támogatása.
- Konfliktushelyzetekben az egyén bevonása a megoldásba.
- Az egyének eltérő szociális szükségleteinek támogatása, kielégítése.
- A gyermekek érzelmi kötődéseinek erősítése, formálása.
- Közvetlen segítségnyújtás a társtalan, nehezen beilleszkedő gyermekek esetében.

Alapelveink:

- A személyiségfejlesztés érdekében a játékfajták nyújtotta lehetőségek maximális kihasználása.
- Az óvodapedagógusok a gyermekközpontú, segítő szándékú, helyzetfelismerő, rugalmas, tudatos, tervszerű munkájukkal, példaértékű magatartásukkal hozzájárulnak a játékokban rejlő fejlesztési lehetőségek megvalósításához.
- Az óvodapedagógus tudatos jelenlétének hangsúlyozása.

Sétáink a környező kertekbe, gyümölcsösökbe, kirándulásaink lakóhelyünkön, a közeli városokban élményt nyújtanak a gyermekeknek. Az itt szerzett tapasztalatok gazdagítják, szélesítik a játék tartalmát.

Kihasználva az óvoda kedvező adottságait (nagy árnyas udvar), törekszünk minél több időt tölteni a szabadban. Az udvar képét úgy alakítjuk, hogy a természetes anyagból készült játékok domináljanak.

A kiegészítő játékeszközök együttes készítésével, barkácsolásával még színesebbé, élményszerűbbé tudjuk a játékot változtatni.

VIII. 1.1.1. Játékfajták

Gyakorló játék

A gyakorlójáték a képzeleti alkotójátékon belül a művelethangsúlyos játékok közé tartozik. A tárgy mozgztatásával vagy akár a hangok, szavak ismételtetésével egy kitalált vagy utánzott tevékenységet gyakorol a gyermek.

A gyakorló játékot játszó gyermek egyre több tárgyat von be a cselekvéseibe, ezekhez pedig egyre több és változatosabb művelet elvégzése kapcsolódik. A kutató manipuláció mellett fokozatosan megjelenik a szabályszerűség, az egyes cselekvéssorok tervszerű kidolgozottsága.

Céljaink:

- A sokszori ismétléssel, gyakorlással a különböző funkciók fejlődése.
- A felnőttek támogatásával a gyakorlójáték különböző formáinak kibontakoztatása.

Feladataink:

- A játékeszközökkel, eszközökkel, azok tulajdonságaival való megismertetés, helyes használatuk gyakoroltatása.
- Explorációs (felfedezés, felderítés) és orientációs tevékenység fejlesztése.
- A gyermekek beszédének, intellektusának fejlesztése.
- Önállóság, akarati tulajdonságok fejlesztése.

Eszközök:

- fakockák, különböző méretű mértani testek
- különböző nagyságú dobozok
- nagyméretű járművek (autó, vonat, busz) stb.
- kosárban természetes anyagok
- különböző méretű vastagságú faágak, termések, csutka, kukoricaszár, évszakokhoz kapcsolódó termések magvak,
- edények, kancsók
- kalapács, fadarabok, lécek
- kosárban: anyagok, anyagfélések (bársony, szőrme, selyem stb.)
- nagylyukú, nagyméretű gyöngyök-, gombok-, fűzőszálak.

Konstruáló játék

A konstruáló játékok során a gyermekek a környezet tárgyainak, eszközeinek kombinatív felhasználásával, megmunkálásával tárgyszerű alkotásokat hoznak létre egy épp aktuális játékhoz vagy egyszerűen az alkotás örömeért.

Célunk:

- A játékelemek biztos kezelése, funkcióinak felfedeztetése, megfelelő alkalmazása, kreativitás fejlődésének elősegítése.

Feladataink:

- A gyermekek kreativitásának, finommotorikájának, kézügyességének fejlesztése.
- Megfigyelőképesség, emlékezet, képzelet, problémamegoldás, esztétikai érzék, manualitás, ügyesség fejlesztése.

Eszközök:

- Duplo, Lego, fémépítők,
- Faépítők, fahasábok,
- Makett elemek – téri összerakó (pl.: vár),
- Terepasztal,
- Deszkalapok, hengerek, farostlemez tábla,
- Szerelő láda: kalapács, harapófogó, csavarhúzó, csiszolópapír,
- Különböző méretű szögek, satu, fűrész,
- Szét és összeszerelhető tárgyak, kisgépek,
- Kiegészítő anyagkellékek.

Szerepjáték

A szerepjáték a szociális/társas élet gyakorló terepe. A szerepjáték során új szituációkkal ismerkednek meg, melyek során gyakorolhatják az életben előforduló helyzeteket. A szerepjátékban elsajátítanak viselkedésmintákat, normákat és szabályokat. Az érzelmek differenciálódása (elkülönülés, szétválás) révén a személyiségfejlődés sokoldalúbban valósul meg, egyre teljesebb érzelmi életre lesznek képesek a gyermekek. Egyben megtanulják, hogyan kezeljék a konfliktusokat, gyakorolják az alkalmazkodást és együttműködést.

Céljaink:

- Alakuljon ki a gyermekekben az együttjátás, összedolgozás és alkalmazkodás képessége.
- Juttassuk a gyermekeket olyan élményekhez, melyeket szerepjátékukban reprodukálni képesek.
- A szerepjáték gyógyító hatásának megvalósulása.

Feladataink:

- A társadalmi környezetből hozott tapasztalatok alapján a meglévő élmények feldolgozásának támogatása.
- A társas érintkezés szabályainak megismertetése, gyakoroltatása.
- Az együttjátás örömeinek megtapasztaltatása.

Eszközök:

- Babák,
- nagyméretű macik,
- kisméretű plüssállatkák,
- Babaruhák aktuálisan, évszakokhoz kapcsolódóan,

- Bölcső, mőzeskosár (hordozó), babakocsi,
- Kosarak, táskák, kötény, kalapok beöltöztős ruhák, textíliák: terítő, kendő, hátizsák,
- Bababútor, asztal, szék, babaágy,
- Babaszobai edények: fazék, fedő, fakanál, tepszi, tányér, bögre, evőeszközök 1-2 tál, csésze,
- Vasalódeszka, vasaló, szárító, csipesz,
- Tükör - Fodrász szerkény vagy polc - Fodrász kellékek, vállkendő,
- Orvosi ágy, orvosi táskák és kellékei, esetleg orvosi kisháztartás,
- Autók, kormánykerék, szerelőláda,
- Sapka, táskák, sisak, korona,
- Távcső,
- Plédek, nagyméretű textíliák,
- Játékpénzek, jegyek,
- Műanyag zöldségek, gyümölcsök.

Szabályjáték

A szabályjátékok fontos szerepet játszanak a gyermekek kognitív, szociális és motoros készségeinek fejlesztésében. Ezek a játékok nemcsak szórakoztatóak, hanem tanítanak is betartani a szabályokat, együttműködni, versenyezni és kommunikálni, fejlődik a kudarctűrő képességük

Céljaink:

- A gyermekek játsszák örömmel a szabályjátékokat, képesek legyenek a szabályok betartására.
- Alakuljon ki a gyermekekben az egészséges versenyszellem.
- A helyes magatartás kialakítása, a közös munka-játék, felelősségtudat, mértéktartás, versengési szellem, eredményre törekvés megvalósítása.

Feladataink:

- Szabálytudat, kudarctűrő kialakítása, elmélyítése.
- A gyermekek személyiségének sokoldalú fejlesztése.
- A helyes magatartás alapvető formáinak elsajátíttatása.
- Az együttjátkozás örömeinek felfedeztetése.
- A gyermekek akaraterejének, önfegyelmének, csapatjátékban a társas kapcsolatok megerősítésének, a csapatok összetartozás-élményének fejlesztése, megerősítése.

Eszközök:

- Társasjátékok, dobókocka, bábuk,
- Kártyák,

- Versengő játékok, mozgáseszközei,
- Térbeli társasjátékok,
- Memóriaajátékok, párosító játékok,
- Domino.

Dráma, bábjáték

A drámajáték az óvodában a gyermekek játékára alapoz, a gyermeki cselekvésre koncentrál, feltárja és fejleszti a gyermekek kreatív képességeit. Fejlődik a gyermekek önkifejezése, gondolkodása, kooperatív képessége, sokoldalúan fejlődik személyisége.

Céljaink:

- Az irodalmi alkotások könnyebb megértésének elősegítése.
- A beilleszkedési zavarral küzdők segítése.
- A szabálytudat kialakítása, megerősítése.
- Frusztráció oldása.
- Önkontroll fejlesztése.

Feladataink:

- A szerepeket jelző eszközök, kellékek biztosítása, használatuk megismertetése.
- Személyes példaadás a játék során, segítségnyújtás.

Eszközök:

- Különböző technikával készült bábok, fejdíszek, bábparaván,
- Jelmezek, díszletek.

Barkácsolás

Mint a játéknak, a barkácsolásnak is van személyiségfejlesztő hatása. Az alkotás folyamatában a gyermekek új ötleteiket megvalósítják, ezáltal fejlődik képzelő erejük és kreatív gondolkodásuk. Mivel ezt a tevékenységet gyakran közösségben végzik, így helyet kap az önálló munka mellett a csoportmunkában való részvétel is. Az alkotómunka hatással van az érzékelés, észlelés, emlékezet, képzelet, figyelem és alkotóképesség fejlődésére.

Céljaink:

- Finommotorika, szem-kéz koordináció fejlesztése.
- A felhasznált eszközök és anyagok tulajdonságainak sokoldalú megtapasztaltatása.
- Becsülik meg az elkészült tárgyakat, játékokat.
- Feladattudat, kitartás, figyelem, önkontroll fejlesztése.

Feladataink:

- Az esetlegesen elromlott játékeszközök felhasználása, ötletadás a javításra.
- A szükséges eszközök, anyagok beszerzése, használatuk megismertetése, balesetmentes használatuk biztosítása.
- Az elkészített, megjavított játékok, eszközök védelme.
- Segítségnyújtás a különböző egyszerű technikai fogások elsajátíttatására.

Eszközök:

- Papír
- karton
- termések
- újrahasznosított anyagok

A gyermekek beszédképességének fejlesztése játék közben:

A játék számtalan lehetőséget kínál a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására.

Szerepvállalásaink modellértékűek a szókapcsolatok, nonverbális jelzések (mimika, gesztus), hanglejtés, hangsúly, hangerő, hangszín tekintetében.

A hangszínnel, hangerővel bánni tudást a dramatikus játékok segítik elő. Az általunk kezdeményezett anyanyelvi játékok teret adnak az artikuláció, szókincs, kifejezőképesség fejlesztéséhez (pl. hangutánzó játékok, fonémahallást fejlesztő játékok, légzési technikát segítő játékok, szinonimakereső játékok, stb.).

A játéktevékenység a nevelési folyamatban

Együtt játszunk a gyermekekkel, mindig abból kiindulva, hogy a játszó csoportoknak mire van szükségük. Ez a tevékenység nagy jelentőségű, mivel magatartásunk, viselkedésünk, kommunikációnk, az egész személyiségünk modell a gyermekek számára.

Általában nem vállalunk irányító szerepet, nem korlátozzuk a téma és eszközválasztást, az együttjátszás arra is több lehetőséget ad, hogy belülről segítsük a gyermekek saját elképzeléseinek megvalósítását. Megértjük a gyermekek viselkedését, megtaláljuk a mélyen rejtőző motivációkat, segítünk a feszültségek önmegoldó levezetésében.

A különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel való együttjátszás még nagyobb hangsúlyt kap, hiszen a játékon keresztül könnyebb a fejlődésben lemaradt területet fejleszteni.

A felnőttekkel való együttjátszás iránti igény fokozottabb 3–4 éves korban, majd a szabályjátékoknál, 5–6 éves korban ismét erőteljesebb. Irányító, segítő, ötletadó szerepünk mindig a játszó gyermekek igényeihez igazodik. Segítjük a különböző fejlettségű gyermekek együtt játszását.

A játék szerepe a tanulási folyamatban

A játékban integrált tanulás során a gyermekek tapasztalatok révén sajátítanak el ismereteket és készségeket.

Játékba integrált tanulás formái:

Játékban tanulás:

- A gyermekek a saját kíváncsiságuk és belső késztetésük hatására fedeznek fel dolgokat és tanulnak.

Játékba ágyazott tanulás:

- Tudatosan szervezzük a játéktevékenységeket, hogy a gyermekek a játék során új ismeretekhez jussanak, de a játék élménye megmaradjon.

Játékra épülő tanulás:

- A játéktevékenységekből kiindulva építjük fel a tanulási folyamatot.

Céljaink:

- A szenzoros és motoros képességek fejlesztése és összefüggések helyes felismertetése.
- Formaészlelés (forma, méret, felület, nagyság), motoros képességek (szem-, kéz koordináció), finommotorika fejlesztése.
- A taktilis felismerés, térészlelés segítése a játékon keresztül a magasabb rendű megismerési folyamatok és a sikeres iskolai tanulás érdekében.
- Az emlékezet, a beszéd és a figyelem fejlesztése a gondolkodási műveletek gyakoroltatása által.

Feladataink:

- A gyermekek személyiségének sokoldalú fejlesztése.
- Belső motivációból eredő érdeklődés felkeltése, fenntartása.
- Kitartó és elmélyült tevékenységek feltételeinek biztosítása.
- Olyan játékfeladatok szervezése, melyeken keresztül megismerkednek a matematikával, feldolgozzák a környező valóságról szerzett tapasztalataikat, ismereteiket.

- Műveltség - és tudástartalom bővítése.
- Intellektuális aktivitás, kíváncsiság növelése a tudásvágy és sikerélmény fokozása érdekében.
- Új megoldások keresésére ösztönzés a vonzó játékok gyakorlása által.
- A szabályjátékok és játékfeladatok gyakoroltatása a szemléltetéstől az elvont gondolkodásig.

Alapelveink:

- A játékok egyénre tervezése az adott gyermek képességeinek fejlesztése érdekében, annak öntevékeny részvételével.
- A spontán játékhelyzeteket kihasználva szabadidőben is bővítjük ismereteket, tapasztalataikat.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Ismerik a gyermekek az alapvető viselkedési normákat.
- Együttműködve tudnak együttjátszani, csoportos feladatokat elvégezni, játékukat önállóan tervezni, szervezni.
- Rugalmasan alkalmazkodnak az új szabályokhoz.
- Képesek konfliktusaikat társaikkal megoldani.
- Kreatívak.
- Képesek alkotóan részt venni a játékban egyedül és társaikkal is.
- A megfelelő tapasztalatok, élmények alapján a gyermekek játékában dominánssá válik a szerepjáték.

- Betartják a játék és a társas viselkedés normáit.
- Természetesen kommunikálnak társaikkal, bátran, kulturáltan, érthetően beszélgetnek.

VIII.1.2. Verselés, mesélés

„ Szerintem gyermekvers az,

ami közvetlenül, szavakkal nem oktat,

hanem olyan hangulatot,

*dallamot, élet- vagy természetdarabkákat próbál adni,
ami a gyerek - és a felnőtt- lelkét gazdagabbá, finomabbá teszi. "*

/Weöres Sándor/

Céljaink:

- A 3-6(7) éves gyermekek pozitív személyiségjegyeinek megalapozása, fejlesztése, a gyermekirodalom és a gyermekirodalomhoz szorosan kapcsolódó tevékenységek, módszerek sajátos eszközeivel.
- A gyermekek érzelmi, erkölcsi, értelmi fejlődésének elősegítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a mágikussággal, a csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeinek csengésével elősegítse az olvasóvá válást.
- Érzéki-érzelmi élmények nyújtása a játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek segítségével.
- A gyermekek szemléletmódjának és világtételeinek kialakítása a mesék alkalmazása során.
- Az érzelmi, szociális és morális kompetencia fejlesztési lehetőségeinek kiaknázása, melynek természetes velejárója a tárgyi ismeretek bővülése.
- A gyermekek ismerjék meg a meséléssel kapcsolatos szabályokat, szokásrendszereket, a mesemondás szertartása jelentsen örömforrást, élményt számukra.
- Olyan szakirodalmi anyag alkalmazása, mely élményként gazdagíthatja a környezeti témák feldolgozását.

Feladataink:

- A mese-vers foglalkozásokhoz barkácsoló, építő vagy vizuális tevékenység kapcsolása.
- Az irodalmi művek tartalma szorosan kapcsolódjon a környezet jelenségeihez, a természethez, a társadalomhoz, azok mindennapi eseményeihez.
- Az irodalmi művek során a gyermekekkel ismertessük meg a népi hagyományokat, melyek az óvodai életben szokásokat teremtenek. Az óvodánkban a népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.
- A gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodva a népmesékkal, a népi hagyományokat felelevenítő mondákkal, rigmusokkal, mondavilág elemeit felelevenítő történetekkel (Márton nap, Szent Miklós napja) alakítjuk a gyermekek szemléletmódját, világképét.
- A gyermekek ösztönzése a saját vers- és mesecalkotásra, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálására, mely az önkifejezés egyik módja.
- A gyermekek belső képalkotásának elősegítése a mese élményszerű előadásmódjával.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel is – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

Az előszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének alakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, és egyben feloldást és megoldást kínál. A mese tárgyi világot is megelevenítő, átléltető szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással, illetve ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Az óvodánkban a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

Alapelveink:

- Más óvodai tevékenységekkel való komplexitás.
- Az aktualitás figyelembe vétele az irodalmi anyag összeállításánál.
- A népi, hagyományos, klasszikus és a kortárs irodalmi művek megismertetése.

A megvalósítás formái:

- A mesélés, verselést a csoportszoba mesesarkában kezdeményezzük, villanyoltással, gyertyagyújtással, így meghitt, családi hangulatot teremtünk az élmény befogadásához.
- A rituálé (mese előtti gyertyagyújtás, mesekezdő mondóka) kezdetével motiváljuk a gyermekeket a mese befogadására. Elvárjuk, és arra neveljük őket, hogy csendesén hallgassák a mesét.
- A mesélés szokásainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

- Az óvodáskor elején egyszerű, élményszerűen előadott állatmeséken keresztül fokozatosan rászoktatjuk a gyermekeket a mesék figyelmes végig hallgatására. Arra törekszünk, hogy a mesék többszöri meghallgatása után legyenek élvezői a dramatikus feldolgozásnak.
- Először az óvodapedagógus élményszerű előadásában, majd a nagyobb gyermekekkel és a kisebbek fokozatos bevonásával próbáljuk megjeleníteni az egyszerűbb meséket. Rövid, improvizált jelenetek bemutatásával megismertetjük a bábozás lehetőségét. A párbeszéd formájában előadott rövid jeleneteket és a bábok számát fokozatosan növeljük.
- A vershez, meséhez, dramatikus játékhoz csak kellékeket ajánlunk, ami elősegíti a gyermekek képzeleti képének előhívását, s a meséhez való erős kötődés kialakulását.
- A nagycsoportos gyermekekkel egyre több alkalommal bábozunk, dramatizálunk. Az óvodáskor elején járó gyermekeknek, mint szemlélődőknek élményt nyújtunk a mese szereplőinek bábokkal történő előadásával.
- Azokat a gyermekeket, akik nem érdeklődnek aznap a mese iránt (esetleg zavarják a többiek), csendesebb játékra intjük, hogy a mesehallgató közösség zavartalan, nyugodt körülmények között élvezze az előadást.
- A gyermekek gyakran kérik kedvenc meséiket, ezeket a betervezett anyag mellé építjük be. A dramatizálás, bábozás során szerepvállalásuk alapján nyerünk betekintést lelki világukba. A gyermekek kijátszhatják magukból örömeiket, bánataikat, fájdalmukat, sérelmeiket, mindezeket a szerepek mögé rejtőzve. Ez hatékony eszköz a gátlásos, szorongó gyermekek feszültségének oldására, érzelmi biztonság adására. Az eszközöket, bábokat közösen készítjük el.

Eszközök:

- Szöveges leporelló (folyamatos csere biztosítva),
- Nagyalakú képeskönyv (állatokról, növényekről, az élet dolgairól),

- Kalap, kendő, kötény, szoknya, mellény, állatos fejdísz (textilből) folyamatosan cserélve, aktualizálva, bővítve), jelmezek,
- Bábok (síkbáb, kesztyűbáb), pótlásuk folyamatos,
- Mesekönyv,
- IKT eszközök.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Várják, kérik a mesemondást, maguk is segítenek a mesehallgatás feltételeinek kialakításában.
- Kommunikációs készségeik fejlődnek.
- Szívesen hallgatnak és ismételnék verseket, mondókákat és igényelik a mesemondást.
- Van néhány kedvenc meséjük, mesehősük. Tudnak egyszerűbb meséket, történeteket önállóan felidézni.
- Kognitív képességeik fejlődnek.
- Az ismert mesemotívumok bábozása, dramatizálása kedvelt tevékenységük.
- Maguk is találhatnak ki történeteket, ahhoz eszközöket készítenek.
- Szívesen nézegetnek képeskönyvet, a képek alapján történetet mondanak.
- Gondosan bánnak a könyvekkel, tudják, hogy érdekes olvasmányokat tartalmaznak.

VIII. 1.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

*„...nem lehet egészen boldog ember,
akinek nem öröm a zene.*

*Erre az örömről azonban tanítani kell az embereket,
mert maguktól nem jutnak el odáig. „*

/ Kodály Zoltán /

Az óvodai élet gazdag zenei élményekben, eszközökben és lehetőségekben. Az ének, zene, énekes játék az óvodai élet minden napját áthatja a kötetlen énekelgetések, ölbeli játékok alkalmával. Erre épül zenei nevelésünk, melynek keretében kis csoportokban, játékos formában ismerkednek meg a gyermekek a hangok és ritmusok világával. Az énekes, zenei feladatok, készségfejlesztések, játékos keretbe ágyazódva valósulnak meg.

Cél- és feladatrendszer

Céljaink:

- Éneklési kedv felkeltése, fenntartása a gyermekek mindennapi tevékenységében, zenei anyanyelv megismertetése, esztétikai fogékonyságra nevelés, zenei ízlés formálása.
- Zenei élmények nyújtása.
- Zenehallgatás élményének, kultúrájának megismertetése és kialakítása.
- Tudatos, tervszerűen építkező zenei nevelés folyamatában a kiscsoportos foglalkoztatási forma „zenefészek” alkalmazása.

Feladataink:

- Zenei érdeklődés felkeltése, formálása
- Zenei anyanyelv, ritmus, dallam, mozgás megalapozása, fejlesztése
- Zenei hagyományok megismertetése, folytatása, átörökítése
- Néphagyomány elemeinek megjelenítése az ünnepek során
- Zenei alkotókedv, kreativitás felébresztése, fejlesztése
- Az óvónő énekét, hangszeres játékát érdeklődve hallgassák, néhány percig csöndben gyönyörködjenek az előadásban.

- Vizuális-motoros-verbális emlékezet készségeinek és képességeinek fejlesztése, mozdulatkövetés, körjátékok, zenei memória
- Érzelmi- esztétikai kompetenciák: átélés, azonosulás, érzelmek, hangulatok kifejezése, esztétikai élmény befogadása
- Anyanyelvi kompetenciák: ritmus, légzés, hangadás, kiejtés (hangsúlyjátékok, szöveges improvizációk, mondókázás)
- Kognitív kompetenciák: több érzékszervi egyidejű tapasztalás, látás-hallás-mozgás
- Szociális kompetenciák: ön-és társismeret, csoportépítés, egymáshoz alkalmazkodás, szabálybetartás és követés, fegyelmezettség
- Térészlelés fejlesztése: térhasználat, térkitöltés, tájékozódás, ön- és partnerészlelés

Alapelveink:

- Esztétikai nevelés a tiszta, valódi értékeket hordozó zenével, gyermektáncsal.
- Elsődleges a játék, a játékoság a készségfejlesztés során.
- Ritmus, szöveg és dallam egysége.
- A népszokásokkal, néphagyományokkal, néptáncsal való ismerkedés a gyermekek életkorának, fejlettségének figyelembevételével.
- Környezet hangjainak felfedezése, megnevezése.

Módszer, foglalkoztatás forma

A zenei tevékenységekben a folyamatot segítő alapeszközként alkalmazzuk a gyermekek adottságaival összhangban a differenciálást, egyéni fejlesztést. Az óvodapedagógus módszertani kultúrája inspiráló a fejlesztésben.

Alkalmazott módszerek:

- Játékos cselekedtetés, példaadás, aktivitást serkentő ösztönzés, megerősítés.

Attitűd elemek:

Tudatosan megengedő, elfogadó, biztonságot és bizalmat adó, segítő, támogató, inspiráló együttműködés, pedagógiai optimizmus.

Ajánlott szervezési formák:

- 3-4 évesek: Egyéni és kiscsoportban, kötetlen formában
- 5-6-7 évesek: Kötetlen és kötött módon, csoportösszetételtől függően. Új dalosjáték tanítása, énekesjátékok játszása kötött formában minden gyermek részvételével
- 3-4-5-6-7 évesek: Készségfejlesztés mikrocsoportos formában (6 gyermek)

Zenei sarokrész kialakítása (hangszerek, gyermekhangszerek számukra elérhető helyen legyen). Ez a mikrocsoportos fejlesztés állandó helye.

Zenei nap, a tervezett tevékenység felépítése, szervezése:

- Szabadjáték, ráhangolódás a zenei tevékenységre (mondókás könyv nézegetésével, ölbeli játékokkal, énekelgetéssel stb.)
- Székek előkészítése a „zenefészekben”, ismert hívódal furulyázása, éneklése, gyermekek hívása – mikrocsoporthoz készségfejlesztés.
- A „zenefészekben” elhelyezkedő gyermekek, jellel ellátott kismacskákat elhelyezik a kosárba, „fészekbe”.
- A folyamat többször ismétlődik az éppen részt vevő gyermekek képességeihez, fejlettségéhez igazítva, amíg minden gyermek sorra kerül.
- Dallal hívás az együttes, közös énekes játékokra, kötött formában minden gyermek részvételével.
- Zenehallgatás - zenehallgatás a nap folyamán bármikor, természetes szituációhoz igazodva jelenik meg.
- Játékba visszavezetés.

Tárgyi feltételek

A közoktatási intézmények számára előírt „minimum eszközjegyzék” -ben megjelenített zenei nevelés eszközei:

- zenei hangszerek, eszközök gyermekeknek és felnőtteknek.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek örömmel énekelnek, jókedvvel játszanak énekes játékokat.
- Bátran vállalkoznak énekelni egyénileg is.
- Megkülönböztetik az egyenletes löktetést és a kettes ritmust.
- Felismerik egymás hangját és a környezet zajait, zörejeit.
- Egyszerű, játékos táncmozgást végeznek.
- A bemutatott előzenét, népdalokat, műzenei szemelvényeket, más népek dalait figyelmesen hallgatják.
- Az óvodai fejlesztés végére a gyermekek megismerkednek a pentaton, hexakord dallamfordulatú énekes játékokkal, dalokkal.

- A negyed és a nyolcad ütem mellett megjelenik a szünet és a szinkópa is.
- A gyermekek eljutnak a bonyolultabb mozgásformák elsajátításához is, utánoznak egyszerűbb tánclépéseket, átélik a jól hangzó, összecsengő éneklést, a ritmikus együtt mozgást, a játékhelyzet kínálta társas kapcsolatok örömét, a szerepvállalás izgalmát, egy-egy zenei feladat többféle módon való megoldásának sikerét.

VIII.1.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

„Rajzoljátok le örömtöket, bánatokat, álmaitokat!...

Képzeldjétek! Találjátok fel!

Alkossatok!

Éljétek!...”

/ Bernard Monthuber /

Céljaink:

- A gyermekek megismerik a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka különböző fajtáit, eszközeit, a műalkotásokat a népművészet elemeket, az esztétikus tárgyi környezetet.
- A gyermeki személyiség fejlesztése, a gyermekek belső képének gazdagítása.
- Az alkotás örömének felfedeztetése.
- A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka alaptechnikáinak biztonságos elsajátíttatása és használata.
- Tehetségek kibontakozásának támogatása. Rajzpályázatokon való aktív részvétel.
- A világ ábrázolása a gyermekek saját látásmódja, elképzelése szerint.

Feladataink:

- A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka az önmegvalósítás, önkifejezés eszközeként szolgálja a gyermekek ízlésének, alkotó, befogadó képességének, fantáziájának, kreativitásának kibontakoztatását.
- Megismertetni a gyermekeket a rajzolással, festéssel, mintázással, építéssel, képalakítással, a kézi munkával, azok különböző fajtáival, anyagaival, eszközeivel, eljárásaival, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel.
- Az aktuális környezeti témák feldolgozása, természetes anyagból, újrahasznosítható anyagokból eszközök készítése.

- A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka lehetőségének, feltételeinek biztosítása a szabadidős tevékenységekben. Megfelelő méretű hely és sokféle, változatos eszköz biztosítása az egész nap folyamán.
- A gyermekek érdeklődésének, alkotókedvének felébresztése, fenntartása a változatos, újszerű technikák, eszközök és témaválasztás segítségével.
- A tevékenységek során a gyermekek téri, formai és színeképzetének alakítása, bővítése, gazdagítása.
- A spontán kialakult helyzetek és egyéb irányított technikák során a finommotorika és a manuális készségek fejlesztése.
- Biztonságos eszközhasználat szokásainak kialakításával a gyermekek testi épségének óvása, védelme.
- A gyermekek (eltérő) egyéni fejlődési ütemének megfelelően képi-plasztikai kifejezőképesség fejlesztése, differenciálás.
- A tevékenység iránt kevésbé érdeklődő gyermekek motiválása (érdekes témákkal,) változatos témajavaslatokkal, eszközökkel, technikákkal, folyamatos bátorítással.
- A gyermekek (eltérő) egyéni fejlődési ütemének figyelembevételével, a megfelelő feltételek biztosításával sikerélményhez juttatás.
- Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatására és a tehetségek bátorítására.
- A tevékenységek során az eltérő fejlődési ütemhez igazodva segíteni szükséges a komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképessegek alakulását, a gyermeki élményvilág gazdagodását, annak képi kifejezését, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.
- Szerves kapcsolódás a többi tevékenységformákhoz, komplexitás.

- Előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termékek felhasználását és az új megoldások keresésére, kreativitásra ösztönözzük a gyermekeket így valósítva meg, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelést.

Alapelveink:

- A változatos alkalmazás, a technikák kombinálásának ösztönzése.
- A gyermekek eltérő fejlődési ütemének figyelembevétele.
- Az alkotótevékenységhez megfelelő méretű és minőségű balesetmentes eszközök biztosítása.
- Játszva ismerkedés az anyagokkal, eszközökkel, technikákkal.
- Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, nem a mű.
- Természetes alapanyagú eszközök választása.

A megvalósítás formái:

- Az ábrázoló tevékenységek a mindennapi szabad játékba integrálódnak, az egésznapos tevékenység folyamán. Ilyenkor igyekszünk minél több új technikát mutatni, megtanítani, mikrocsoportos szervezési formában.
- Megismertetjük a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival. Tudatosítjuk a gyermekekben az anyagok, eszközök, munkafogások elnevezését, ezeket megtanulják, beépül a szókincsükbe.
- Az új technika alkalmazása lehetőség a gyermekeknek. A gyermekek által használt eszközök kiválasztásakor a meghatározó szempont a praktikum, a célszerűség, a balesetmentesség, a minőség és az esztétikum.

- Az eszközök biztonságos kezelését minden gyermekkel elsajátíttatjuk, hangsúlyozva a kapcsolódó balesetvédelmi, egészségügyi és viselkedésbeli szokások kialakítását.
- Biztosítjuk a szükséges feltételeket (megfelelő légkör, megfelelő hely, kellő időtartam, mindig elérhető eszközök), és együttműködünk a gyermekekkel ezekben a tevékenységekben. Ösztönözzük a technikához illeszkedő témaválasztást, beszélgetéssel segítjük az élmények szubjektív megjelenését a tevékenységben.
- A gyermekeket hagyjuk szabadon alkotni és alkotásairól szabadon megnyilatkozni, mivel a szabadrajz a gyermekek egyik legjelentősebb önkifejezési formája, s ez a legegyszerűbb és legtermészetesebb út a fejlettségi szintjük felméréséhez.
- A gyermekek készségeinek fejlődését segítjük, szem előtt tartva a lehetőségként létező képességek kibontakoztatását.
- Népünk múltjával, a nemzeti szimbólumokkal és a népművészettel való ismerkedést azért tartjuk fontosnak már az óvodáskorban, mert ennek díszítő elemei mutatnak legközelebbi rokonságot a gyermeki látásmóddal (az egyszerűség, lényegmegragadás, érzelmi- és képzeletgazdagság, eleven sokszínűség).
- A fonalak, képek, gombok, rongyok, dobozok mellett hangsúlyos a termések, termények, levelek, ágak, gyümölcsök, virágok, kövek, kavicsok gyűjtése, tárolása. Egész évben folyamatosan díszítjük velük a csoportszobát, barkácsolunk belőlük.
- Ábrázolják saját élményeiket, az őket körülvevő világot, kedvenc meséjük szereplőit, jeleneteit. Barkácsolnak játékeszközöket, bábokat, dramatizáláshoz eszközöket, ajándékokat, vagy környezetük szebbé tételéhez kellékeket, tárgyakat.
- A gyermekek alkotásai folyamatosan megtekinthetők a folyosón, öltözőben annak érdekében, hogy a gyermekek a szüleikkel együtt gyönyörködhessenek a sokféle képi és plasztikai alkotásban.
- Dolgozunk vágással, tépéssel, ragasztással, varrunk, szövünk, fonunk, kötünk, stb. Alkalmazzuk a díszítés legkülönbözőbb formáit.

- A természet hangulatának érzékeltetésével, műalkotások (képek, épületek, szobrok) nézegetésével alakítjuk a művészet iránti érdeklődést, a szépség iránti vonzódást, a gyermekek értékítéletét.

Eszközök:

- rajzgyűjtő dosszié minden gyermek számára,
- polc,
- faliújság a gyermekek alkotásainak elhelyezésére,
- tempera, vízfesték,
- különböző vastagságú ecsetek,
- zsírkréta, porpasztell kréta, különböző vastagságú ceruza,
- filctoll,
- grafit és színes ceruza,
- gipsz öntőformák,
- különböző vastagságú fonalak, hímző fonalak, tű, gyűszű, színes szalagok,
- különböző dekorgyöngyök – gyöngyfűzéshez,
- damil, spárga, raffia,
- lyukasztó, kivágó formák, cikk – cakk, hullám olló,
- magvak, száraz tésták, gombok, dugók,
- terepasztal,

- különböző papírok: karton rajzlapok, hajtogatós papírok, krepp, csomagoló-, hullámpapír, fotókarton, műszaki rajzlap, szalvéta, másoló papír, dekorpapírok,
- gyurma.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Biztonsággal és fokozott önállósággal használják a gyermekek a megismert technikákat és eszközöket.
- Ceruzafogásuk megfelelő.
- Egyéni, (módon) új megoldásokat keresve jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket, megfigyeléseiket a képalakításban.
- Emberábrázolásban megjelennek a részformák, esetleg egyszerű mozgások.
- Megfigyelés után, emlékezet után, egyéni elképzelés alapján tudnak formát mintázni.
- Megnevezik a színeket, azok sötét és világos árnyalatait.
- Örülnek az egyéni és közös munkának, van véleményük saját és társaik műveiről.
- Önállóan és csoportosan is készítenek játékokat, ajándékokat, kellékeket.
- Megbecsülik a saját és a másik gyermek munkáját is.
- Rendelkeznek koordinált szem- és kézmozgással. Ismerik a színeket (alap, kevert és különleges színeket).
- Szeretnek rajzolni, alkotni, ábrázolni egyénileg vagy közösen, már meglévő formákat kiegészítenek, díszítenek és fogékonyak, érdeklődők minden új

technika kipróbálására. (Batikolás, gipszöntés, festés, préselés, kollázs, montázs, stb.)

VIII.1.5. Mozgás

*„ A mozgás sok mindenre orvosság,
de nincs olyan gyógyszer,
amely a mozgást helyettesítené!”
/görög mondás/*

Céljaink:

- Fizikailag jól fejlett, testileg-lelkileg egészséges gyermekek nevelése. Az egészség védelme, edzése, megóvása.
- Mozgás megszerettetése.

Feladataink:

- A mozgáslehetőségek feltételeinek megteremtése a csoportszobában és az udvaron egyaránt (természetes és spontán mozgásra inspiráló, biztonságos és tiszta környezet, idő, változatos eszközök, kézi szerek, élmények).
- A mozgástevékenységek tervezésénél életkori és egyéni fejlettségi szint figyelembevétele, tehetségek támogatása.
- Mozgásos játéklehetőségek biztosítása napi rendszerességgel. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására.
- Optimális terhelés biztosítása.
- A testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése (kondicionális, koordinációs képességek, erő, ügyesség, hajlékonyság, gyorsaság, állóképesség, testtartás).
- Mozgáson keresztül az értelmi struktúrák, kommunikáció, problémamegoldó képesség és a szociális képességek fejlesztése.
- Mozgástapasztalatok bővítése, sok gyakorlással a mozgáskészség alakítása.

- Mozgásos kompetenciák fejlesztése (kézügyesség, finommotorika, mozgáskoordinációs képesség, reakció sebesség).
- Differenciált fejlesztéssel az esélyegyenlőség biztosítása, a lemaradások kompenzálása, a megjelenő mozgásos tevékenységek, az egészségfejlesztő testmozgások az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségletek és képességek figyelembe vételével, minden gyermek számára biztosítandó.
- A mozgásos feladatok sikeres megoldása eredményeként az önértékelés és az önbizalom növelése, pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás kialakítása.
- Az egészséges versenyszellem megerősítése, szabálytudat, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés kialakítása.
- Differenciált feladatok adásával a nagy- és finommozgások, egyensúlyérzék, fizikai erőnlét, szem -, kéz-, lábkoordináció fejlesztése, lateralitás erősítése.
- A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.
- Pozitív megerősítéssel, a helyes mozdulat kiemelésével összerendezett, harmonikus mozgás kialakítása.
- A gyermekek naponta több órát a szabad levegőn mozogjanak, szervezetüket a természet erőivel edzzük!
- Légző - illetve beszédszervek erősítése.
- Az örömmel végzett gyakorlatok és játékok elősegítik a helyes testtartás, a szép mozgás kialakítását.
- Közös sportprogramok szervezése a családokkal, a város óvodáival, ill. az első osztályosokkal.

- A mozgásigény kielégítése céljából séták, kirándulások szervezése.
- Innovatív óvodapedagógus modell nyújtása, a gyermekek szeretete.
- A gyermekek egyéni képességeit, eltérő fejlődési ütemét követő, a fokozatosságot szem előtt tartó tervezés.
- Rendszeres mozgással egészséges életvitel kialakítása.
- A gyermekek természetes, harmonikus, összerendezett mozgásának és testi képességének fejlesztése, valamint a mozgás segítségével az értelmi, érzelmi, szociális képességek fejlődésének elősegítése.
- A gyermekek önmagukhoz mértén szívesen mozogjanak. A mozgásigény kielégítése, természetes mozgáskedv megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- Gyakoroljanak, olyan akarat tulajdonságokat, mint fegyelmezettség, önfegyelem, kitartás, engedelmesség, társra figyelés.
- A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez egészséges, biztonságos környezet biztosítása.
- Mozgáskotta módszer bevezetése, amely komplex személyiségfejlesztést biztosító játékos mozgásfejlesztés, speciális eszközrendszerrel és metodikával.
- A mozgáskotta a gyermekek eltérő egyéniségét figyelembe véve a nevelés fejlesztés eszközeivel a teljes személyiségre irányul.

Alapelvünk:

- Az egészséges életmódot erősítő olyan életstílus kialakítása, melyben a mozgástevékenységnek elsődleges szerepe van.
- A csoportszobában és a szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján a mozgás lehetőségének biztosítása.
- Ciklusos bontásban tervezve, a képességek fejlesztéséhez szükséges hozzárendelni a mozgásanyagot.
- Az egyéni fejlettséghez hozzárendelt mozgásanyag kiválasztása és elsajátítása differenciált feladatmegoldásokkal.
- A gyermekek egyéni szükségletének, képességének és optimális terhelhetőségének figyelembevétele.
- Életkornak, fejlettségnek, feladatnak, mozgásanyagnak megfelelő gyakorlatvezetési forma alkalmazása.

A mozgás sokoldalú tevékenység- és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi, a komplex testmozgások beépülnek minden tevékenységben. Az egész nap folyamán biztosítjuk az aktív mozgás, mozgásos játék lehetőségét.(érzékszervi megismerés és az érzékek közötti asszociatív kapcsolat, pozitív transzferhatás). A testi nevelési, a testnevelési feladatok és a különböző tevékenységi formák közötti integráció fontos.

VIII. 1. 5. 1. A mozgásfejlesztés keretei:

Irányított mozgás (testnevelés):

Az irányított mozgások anyaga atlétikai, torna, gimnasztikai, játék jellegű fogyakorlatokból tevődik össze.

Itt történik a gyermekek tudatos, tervszerű, életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelő fejlesztése.

A játékot ebben a folyamatban is alapvető eszközként alkalmazzuk.

Hetente egy foglalkozás tartása kötelező. Rugalmas napirendünkben ez a tevékenység minden gyermek számára kötelező. a gyermek és felnőtt is a mozgásnak megfelelő öltözetben jelenik meg.

Mozgáskotta:

Heti egy alkalommal, a Mozgáskotta eszközeivel játékos, mozgásos tevékenységet szervezünk csoportjainkkal óvodánk tornaszobájában. Az óvodai testnevelő foglalkozások mellett ezzel heti két alkalommal szervezünk a gyermekek számára mozgásfoglalkozásokat.

VIII. 1.5. 2. Mindennapos testnevelés:

Naponta legalább egyszer 10-20 perc a napirendbe építetten történik. A nap bármely szakában bárhol szervezhetjük. Anyagát elsősorban a mozgásos játékok adják, kiegészülve tartásjavító és lábboltozat erősítő gyakorlatokkal. Úgy állítjuk össze az anyagot, hogy felfrissülést, edzést, igazi örömet jelentsen a gyermek számára.

VIII.1. 5. 3. Játékidőben történő szabad mozgáslehetőségek:

- A játék során megfelelő hely, idő, eszköz, élmény biztosítása.
- Csoportban (esetenként az öltözőben), az udvaron is biztosítunk különböző tornaszereket, eszközöket a gyermekek mozgásigényének kielégítésére.

- A gyermekek biztonsága érdekében, a környezet kialakításánál a balesetvédelem szempontjaira figyelünk. Megismertetjük a gyermekekkel az eszközök használatát. Határozott feladatmegosztással, felelősséggel figyel minden felnőtt a gyermekekre.

VIII. 1. 5. 4. Kiegészítő mozgástevékenység:

Vízhez szoktatás

Célunk:

- A gyermekek vízi biztonságának megteremtése.

Mozgásfejlesztő műhelyfoglalkozás

Célunk:

- Összerendezett, harmonikus mozgással, jó labdaérzéssel rendelkező gyermekek számára plusz lehetőség teremtése intenzív fejlődésük érdekében.

Eszközök:

- Szalag, kendő, babzsák, labdák (különböző méretű és súlyú), botok, karikák,
- Egyensúlyozó eszközök,
- Kötelek (ugró – mászó),
- Bordásfal,
- Tornaszőnyegek,
- Padok, zsámolyok,
- Trambulin,
- Greiswald készlet,
- Gyűrű, mászó létra,
- Ejtőernyő,
- Ugráló labda,
- Csoportszoba asztalai,
- Udvari mozgásfejlesztő eszközök: Hinták, Csúszdák, Mászókák, Kombinált eszközök.
- Szívesen vesznek részt mozgásos tevékenységekben, igénylik a mozgást.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Szívesen vesznek részt mozgásos tevékenységekben, igénylik a mozgást.
- Mozgásuk összerendezett, egyensúlyérzékük, téri tájékozódásuk kialakult. (téri észlelés, vizuális és akusztikus differenciáció, téri tájékozottság, térbeli mozgásfejllettség).
- Mozgásukat, viselkedésüket, testi szükségleteik kielégítését szándékosan tudják irányítani.
- Rendelkeznek optimális edzettséggel, állóképességgel, teherbíró képességgel.
- Kialakult oldaliságuk, testsémájuk.
- Beszédértésükről az utasításokra adott adekvát mozgásválaszokkal adnak visszajelzést.
- Feladatok végrehajtásában kitartóak.
- Fejlődik figyelem koncentrációjuk, feladattudatuk, együttműködésük, alkalmazkodóképességük.
- A mozgásfejlődés útját figyelembe véve elsajátítják a természetes mozgások elemeit.
- Ismerik a rendelkezésükre álló tornaszerek, eszközök funkcióját, gyakorlati alkalmazását.
- Megértik, betartják a szabályokat, kialakult egészséges versenyszellemük.

VIII.1.6. Külső világ tevékeny megismerése

Céljaink:

- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, olyan képességek és készségek tudatos fejlesztése, amelyek elősegítik a természetes és az ember által épített, létrehozott környezettel – pontosabban az ott lévő értékekkel – való harmonikus kapcsolatot, a környezeti problémák iránti érzékenységet, a helyes értékrendszert, a természet-, és a környezetbarát magatartást.
- Ismerjék meg a gyermekek a szülőföld, az ott élő emberek, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, tanulják meg ezek szeretetét, védelmét, érezzék át közösséghez való tartozás élményét.
- A gyermekek életkoruknak, egyéni fejlődési ütemüknek megfelelően biztonsággal tudjanak eligazodni, tájékozódni a közvetlen környezetükben.
- A gyermekek ismerjék meg, szerezzenek tapasztalatokat közvetlen és tágabb környezetükről, emberekről, növényekről, állatokról, természeti jelenségekről.
- Természetes környezetben tapasztaljanak, oldják meg a problémákat, melyeket az alkotás öröme járjon át. A problémamegoldás ne csak megoldás legyen, hanem a lehető legtöbb vonatkozásának és összefüggésének feltárása, amely kapcsolódik a világhoz.

Feladataink:

- A természet szépségeinek megláttatásával a természet szeretetére nevelés.
- Környezettudatos magatartás formálása.
- Az egészséges életmód szokásainak megalapozása, a közösségi egészséges életvitelre nevelés.
- Az élő és élettelen környezeti tényezők közötti leglényegesebb összefüggések megláttatása a helyi sajátosságok figyelembevételével.
- A gyermekek közvetlen környezetében lévő világ értékeinek megismertetése, megszerettetése.
- Környezettudatos életvitel kialakítása (az energiával, vízzel, árammal való takarékoskodás, pazarlás elkerülése, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás).
- Legyenek képesek a gyermekek a megszerzett ismereteiket összekapcsolni a valós dolgokkal, lássák meg a problémákat és keressenek megoldást azokra.
- Minden tevékenységi terület tegye lehetővé a sokoldalú matematikai tapasztalatok nyújtását. A komplexitás által biztosítani szükséges a gondolkodási műveletek gyakorlását, ok-okozati összefüggések megláttatását, tér-, sík-, mennyiségsszemlélet kialakulását, ítélőképesség alakulását.
- A külső világ tevékeny megismerése során legyenek birtokában a gyermekek olyan matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek, melyek segítségével felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat.
- A Zöld Óvoda feltételrendszerének alkalmazása.
- Az óvodapedagógus feladata, hogy lehetővé tegye a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, az ismeretek rendszerezésére, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a

gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartás alakítására.

- A gyermekek önálló véleményalkotásának, döntési képességének fejlesztését segítő pedagógiai attitűd, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- Elegendő alkalom, idő, hely, eszköz biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak kialakítására.
- A gyermekek egyéni képességeit, eltérő fejlődési ütemét követő, a fokozatosságot szem előtt tartó tervezés. Az e műveltségi területen megnyilvánuló tehetségek gondozása.
- A gyermekek problémamegoldó gondolkodásának fejlesztése minél több, életkoruknak, eltérő fejlődési ütemüknek megfelelő tapasztalatszerzési lehetőséggel.
- Az ismeretszerzések irányítása közben törekednünk kell arra, hogy a gyermekek jól érezzék magukat a tevékenységekben, szívesen vegyenek részt ezekben a folyamatokban.
- A gyermekek egyéni képességeit, eltérő fejlődési ütemét követő, a fokozatosságot szem előtt tartó tervezés.
- Az egyéni adottságokat és az életkori sajátosságokat figyelembe véve matematikai tartalmú, játékos tapasztalatszerző lehetőségeket teremtünk, ahol alkalom nyílik az összefüggések észrevételére, az ismeretek gyakorlati alkalmazására.

Alapelveink:

- A környezet védelme, megóvása, a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások kialakítása. („Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan”)

- A helyi értékek, hagyományok és néphagyományok, szokások, családi és tárgyi kultúra értékeinek szeretetére, védelmére nevelés (lokálpatriotizmus).

VIII. 1.6.1. Megvalósítás formái, módszerek:

A heti tevékenységeinket a hét első napján a külső világ tevékeny megismerése alkalmával az évszakok változásainak, jeles napok, hagyományok megismerésével, ápolásával, fenntarthatóságra neveléssel indítjuk. A hét további részében a többi tevékenységformába komplexen illesztjük be a megszerzett tudást.

Módszerek

- Spontán, játékos tapasztaltszerzés.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvónő által irányított megfigyelés, tapasztaltszerzés.
- Gyakorlati probléma és feladatmegoldás.
- A közvetlen élményeken alapuló tevékenységek

Fejlesztendő készségek, kompetenciák

Problémamegoldás, konfliktuskezelés, együttműködés, önálló ismeretszerzés, elemzés, megfigyelés, kommunikáció.

Tevékenységek, módszertani javaslatok

önálló mérések, vizsgálatok, terepgyakorlatok, nyári táborok, természet- és környezetvédelmi tevékenységek, szituációs játékok, drámajátékok, riportkészítés, kérdőív készítése, helyzetfelmérés (szociometria vizsgálat), cikkelemzés, poszter készítése, házi dolgozat írása, tanulói előadások, internethasználat, modellkészítés, asszociációs feladatok, csoportmunka, önálló munka stb.

Természeti környezet:

- A természet változásai: évszakok, hónapok, napok, időjárás, növények, állatok vándorlása. Természetvédelmi feladatok, emberek tevékenységei évszakok szerint.

- A természethez kapcsolódó hagyományok, népszokások.
- Környezetvédelem, környezettudatosságra nevelés: komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés, a gyermekek életkorához és képességeihez alkalmazkodó, évszaknak megfelelő udvari és kerti munkák.
- Az élő természet elemei, növények, állatok tulajdonságai, életmódjuk, környezetük.
- Az élő és élettelen természet anyagai: fa, fém, papír, műanyag, agyag, porcelán, fonál, szövet.
- Az ember testrészei, érzékszervei.
- Tárgyak, személyek összehasonlítása.
- Tárgyak válogatása szabadon, vagy adott szempontok szerint.
- Tárgyak méreteinek összehasonlítása, összemérése, ezek megfogalmazása (hosszabb, rövidebb, nehezebb, könnyebb stb.)
- Sorba rendezések mennyiségi tulajdonságok szerint (tőszámok, sorszámok).
- Halmazok elemeinek megszámlálása, összehasonlítása (több, ugyanannyi, hozzátevés, elvevés, ugyanannyivá tétel tízes számkörben, állítások megfogalmazása, igaz-hamis eldöntése).

Társadalmi környezet:

- A gyermekek saját személyükkel kapcsolatos ismeretek, énkép,
 - önismeret, testséma.
- A család, a család élete, családtagok, életmód, foglalkozások a családban.
- Az óvoda környezete, a felnőttek munkája, a gyermekek tevékenysége, közintézmények a környezetünkben, foglalkozások, eszközök.

- Igényszint - alakítás a környezet esztétikájával kapcsolatban.
- Takarékosági szokások: víz, energia, papír, stb.
- Tulajdonságok, formák, színek, geometriai alakzatok vizsgálata, megnevezése.
- Irányok, arányok megfigyelése, a helyviszonylatokat kifejező névutók gyakorlása.
- A rész és egész viszonyának megfigyelése.
- A közlekedés eszközei, dolgozói, elemi közlekedési szabályok, helyi sajátosságok.
- Évszakok ünnepei, nemzeti ünnepek, azokat az ünnepeket, hagyományokat, jeles napokat melyeket óvodánk megtart, tematikus terveiben feldolgoz a helyi munkaterv tartalmazza.

VIII. 1.6.2. OVIS FÜRKÉSZŐ

Az Ovis FÜRKÉSZŐ komplex fejlődéssegítő rendszer új típusú eszköz az óvodai pedagógiai munkában, amelyet 2025/2026-os tanévben kerül bevezetésre a nagycsoportos korosztály részére. (5-6 évesek)

Célja az egyénre szabott, differenciált fejlesztés támogatása.

Hatékony megoldást kínál az alábbi területeken:

- Tartalomba ágyazott készségfejlesztés
- Adaptív nevelés megvalósítása
- Az óvodai egyéni fejlesztés korszerű megtervezése és megszervezése
- A következő fejlődési fok meghatározása a gyerekek számára
- A mikrocsoport tagjainak párhuzamos és differenciált tevékenykedtetése
- A tudás rögzítése, automatizálása játékos, cselekvő tanulással és a hozzá kapcsolódó beszélgetésekkel

VIII. 1.6.3. Matematikai jellegű tapasztalatszerzés:

A környező világ fontos jellemzői a formai és mennyiségi viszonyok.

Lényegében minden matematikai fejlesztő tevékenység integrálható a megfigyelésre szánt jelenség, illetve tárgy tapasztalati rendszerébe. A matematikai tapasztalatszerzés tehát természetes környezetben a legeredményesebb. A matematikai nevelés hozzájárul a gyermekek külvilágról szerzett tapasztalatainak feldolgozásához. A gyermekek természetes környezetben végzett megfigyeléseik alkalmával vegyék észre, hogy a tárgyak, személyek, halmazok összehasonlíthatók, szétválogathatók tulajdonságaik szerint, illetve saját szempontok alapján. A számfogalom megalapozására végezzenek mérési feladatokat mennyiségekkel, halmazokkal, különböző egységekkel. Szerezzenek tapasztalatokat a geometria körében például építéssel, síkbeli alkotásokkal, stb.

Tanulási formák:

- Utánzásos, minta és modellközvetítéses magatartás és viselkedéstanulás (szokások kialakítása).
- A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A fejlesztés tartalma:

- Halmazok képzése, bontása, összehasonlítása tulajdonság szerint (több – kevesebb – ugyanannyi, kisebb – nagyobb – ugyanolyan)
- Halmazok elemeinek sorba rendezése (sorozatok; összemérés, becslés, párosítás)
- Mennyiségek összemérése síkban és térben (hosszabb – rövidebb, szélesebb – keskenyebb, alacsonyabb – magasabb, tömeg, térfogat)
- Számlálás, tapasztalatok a darabszám változásairól, tőszámlálás, sorszámlálás (bontás, egyesítés, hozzátevés, elvevés)
- Ítéletalkotások (ok-okozati összefüggések keresése)
- Építések, alkotások szabadon, tapasztalatok a geometria körében (formák, alakzatok, nyitott és zárt vonalak)
- Tevékenységek tükörrel (szimmetria)
- Tájékozódás a térben és a síkban (névutók, relációk: lent – fent, jobbra – balra, mögötte – előtte, mellé, fölé, alá, mögé, elé, közé...)

Eszközök:

- Környezeti – természet sarok,
- OVIS fürkésző,
- Tároló kosarak,
- Zöld fal,
- Ország-, város térkép,
- Madáretető,
- Madáritató,
- Rovarszálló,
- Csipeszek, nagyítók,
- Ismeretterjesztő könyvek,
- Bogárnéző,
- Kerti szerszámok,
- Dobókockák,
- A csoportszoba játékeszközei,
- Mértani testek, sík – mértani lapok,
- Fejlesztő játékok,
- Logikai készlet,
- Színes rúd,
- LOGICO,
- Dominó.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek tudják saját születési helyüket, idejüket, lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, munkahelyét, óvodájuk nevét.
- Ismerik a testrészeket, érzékszerveiket, azok funkcióit, igényesek testük tisztaságára.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, ismerik az egyes évszakok jellemzőit, gyönyörködni tudnak szépségében.
- A gyermekek ismerik a közvetlen környezetükben lévő intézményeket, üzleteket, jól tájékozódnak.
- Ismerik a városunk nevezetes épületeit, alkotásait.

- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat és azok főbb jellemzőit, természetes élőhelyeiket. Alapvető igényük ezek védelme.
- Ismerik a környezetük növényeit, azok gondozását, védelmét.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési eszközöket.
- Helyesen viselkednek a természetes élethelyzetekben, kialakul az ítéletalkotás képessége és a természetszeretet.
- Élvezik a természet szépségeit, alapvető környezetbarát szemlélettel rendelkeznek.
- A környezet rendjét, a természet védelmét szolgáló szokás-, és szabályrendszerük megalapozott, a természettisztelő magatartás, környezettudatos életvitel alapjaival rendelkeznek.
- Kialakult a gyermekekben olyan pozitív érzelmi viszony a matematikai tevékenységek iránt, amely az érdeklődésen, aktivitáson alapul, és segíti matematikai képességeik, készségeik komplex alakulását.
- Ismerik, és megnevezik környezetünk színeinek sötét és világos árnyalatait.
- Egyéni fejlettségük szerint tudnak 10-ig számlálni, halmazokat, összehasonlítani, elemek párosításával elmélyítik a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát.
- Sorozatokat alkotnak mennyiségi tulajdonságok szerint.
- Ismerik a tö - és sorszámneveket.
- A különböző egységekkel való mérések területén megfelelő jártasságokkal rendelkeznek.
- Ismerik testsémájukat.
- Megnevezik a jobbra, balra irányokat, értik és követik a téri irányokat kifejező névutókat.

VIII.1.7. Munka jellegű tevékenységek

„Pénteken a tiszta pitvar, ragyogjon a kerek udvar.

Tükör minden tál, pohár, nézz bele: munkálkodtál.”

/Páskándi Géza /

Céljaink:

- A munka jellegű tevékenységek által attitűdök készségek, szokások kialakítása, a gyermekek környezethez való viszonyának, közösségi kapcsolatainak, személyiségének pozitív befolyásolása.

Feladataink:

- A munka jellegű tevékenységek gyakoroltatásával történő pozitív hatásának erősítése, személyiségfejlesztés.
- Munkavégzésre való motiváció.
- A munkafolyamatok egymásra épülésének, munkafázisok logikus sorrendjének megvártatása, megtapasztaltatása.
- Önálló, céltudatos együttműködésre való képesség kialakítása.
- A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység: az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.
- A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő pozitív értékelést igényel.

Alapelvünk:

- Minden gyermek eltérő fejlődési ütemének megfelelő munka jellegű megbízatások.
- Differenciált, reális értékelés, pozitív megerősítés.

VIII. 1. 7. 1. Munkafajták:

Óvodáskorban a munka jellegű tevékenységek is tartalmaznak játékos elemeket, nem különülnek el élesen a játéktól. A gyermekek mindennapjainak részei. Az önként vállalt feladatok, munkafolyamatok végzése során a gyermekek megélik a közösségért való tevékenykedés örömeit is, ami normák, értékek, szabályok kialakulásához vezet.

A sokféle és változatos munka jellegű tevékenység feltételeinek biztosításával bővülnek a gyerekek tevékenységi és fejlesztési lehetőségei. Évszakonként tevékenységek szervezése.

Önkiszolgálás:

A gyermekek életkori sajátosságaiból adódóan az önkiszolgáló munka kapja a legnagyobb hangsúlyt. A 3-4 évesek még segítséget igényelnek, de a lehető legkorábban próbáljanak minden teendőt önállóan elvégezni.

Testápolás:

Belső készletként mossanak kezet étkezés előtt és után, WC – használat és minden olyan tevékenység után, amely ezt megköveteli (pl. rajzolás, mintázás, kézi munka, udvari játék) Mosdóhasználatkor figyeljenek környezetük rendjére, tisztaságára, a nagyobbak engedjék maguk elé a kisebbeket. Fogmosáskor figyeljenek a helyes eszközhasználatra, az alapos fogmosásra. A fogkrém osztása megbízásos feladat lehet. Külön figyelmeztetés nélkül használják a papírzsebkendőt, figyelmeztessék egymást, ha szükséges. Mozgásos tevékenységek, udvari játék és felkelés után a fészülködés váljon belső készletessé. Az óvodai házirendben meghatározott higiéniai szokások betartásában, betarttatásában kérjük a szülők segítségét.

Öltözködés:

Belső igényként, önállóan tartsák rendben levetett ruháikat, hajtogassák össze ágyneműjüket. Ügyeljenek külső megjelenésükre, ha melegük van, vagy fáznak önállóan oldják meg a problémát. Ha szükséges, a nagyobbak segítsenek a kisebbeknek, az ügyesebbek a rászorulóknak.

Étkezés:

A tízórai folyamatos a nagy csoportban, a kis csoportban pedig egyszerre történik. Az ebédeltetés nem folyamatos, kezdetét meghatározzuk. A kisebb korosztály a csoportszobában ebédel, míg a nagy csoport az ebédlőben étkezik. A gyermekek életkoruktól, eltérő fejlődési ütemüktől függően több-kevesebb önállósággal terítsenek, végezzék önkiszolgáló munkájukat. Egyéni fejlettségtől függ önállóságuknak mértéke (edényhordás, étel szedése a tálból, folyadék öntése a pohárba, maradék visszaöntése a tálba stb.).

A 3-4 évesek segítséggel, vagy önállóan viszik az étkezés eszközeit az asztalhoz. A tízórait és uzsonnát önállóan veszik el az asztalukon elhelyezett kosárból. A főtt ételeket a felnőttek szedik a gyermekek tányérjába.

Az óvodáskor közepén járó gyermekek egyéni fejlettségükhöz igazodva egyre önállóbban végzik az étkezési teendőket.

Az 5-6-7 évesek már mindent önállóan végeznek. Maguk hordják az edényeket, szednek ételt a tálból, folyadékot öntenek, visszaöntik a maradékot.

A gyerekek kulturáltan étkezzenek és társaikat is figyelmeztessék erre.

Közösségért végzett munkajellegű tevékenységek:

Az óvodáskor közepén, és végén naponta egy-egy közösségért végzett tevékenységre felelősök választásával fejlesztjük a gyermekek feladattudatát, kötelességtudatát, a felelősségérzetét, az esztétikai érzéket és lehetőséget ad a másokról való gondoskodás örömének átélésére.

Többek között:

- csoportszoba rend felelős
- öltöző felelős
- mosdó felelős
- naposi munka

Alkalomszerű munkák:

Az alkalomszerű munkák segítik a gyermekek feladattudatának, emlékezetének fejlődését, időérzékének kialakulását. A közösen végzett munka, erősíti a közösségi érzést, alakítja az érzelmeket és az empátiás készséget. A kisebbeknek és a rászorulóknak való segítségnyújtás nem csupán munkatevékenység, hanem az emberi humánus, az odafigyelés, a szeretet, a különbözőség elfogadásának lehetősége.

- Témakörökhöz kapcsolódó gyűjtőmunkák
- Ünnepekre való készülődés
- Csoportszoba díszítése
- Üzenetek továbbítása
- Alkalmi megbízatások

Környezet-, növény- és állatgondozás:

A munka jellegű tevékenységek között minden csoportban helyet kap a környezet-, növény- és állatgondozás.

- Szobanövények ápolása.
- Kerti növények gondozása (veteményezés, locsolás, kapálás, gereblyezés, madárbarát kert, bogárszálló stb.).
- A folyamatos állat- és madárvédelem (pl. téli madáretetés, madáritatás, a kis állatok, bogarak, rovarok védelme).
- Az óvoda udvarának és környékének tisztán tartása (sepregetés, gereblyezés, szeméthyűjtés, falevél gyűjtése, komposztálása).

Eszközök:

- a gyermekek saját, személyes felszerelése (törölköző, fogkefe, fogmosó pohár, fésű, hajkefe, iratgyűjtő dosszié, ruhazsák),
- csoportonként ruhakefe, ruhaszáritó,
- csoportonként két váltás textilterítő,
- asztalonként szalvétatartó, szalvétagyűjtő tál (kis szemetes kuka),
- csoportonként asztaltörlő csoportszobában zárt kancsó, poharak tálcán papír zsebkendő tartó,
- szeméthyűjtő,
- kötény,
- a gyermekek méretéhez igazodó seprű, lapát,

- locsoló kanna,
- gyermekméretű ásó, gereblye, kapa,
- udvari seprű, lapát,
- kosár, vödör, locsoló,
- zöldhulladék gyűjtő kosár vagy zsák.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Az önkiszolgáló munkák terén a gyermekek eltérő fejlődési ütemükhöz mérten önállóak, segítséget kérnek, ha szükséges.
- Örömmel vállalkoznak alkalmi megbízatások teljesítésére.
- A vállalt, illetve rájuk bízott munkát pontosan, felelősségteljesen elvégzik.
- A gyermekcsoport mindennapi életével kapcsolatos munkáiban részt vesznek, önként vállalnak feladatokat.
- Képesek az együttműködésre a közösségben.
- Ismerik saját képességeik határait.

VIII.2. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Céljaink:

- A gyermekek képességeinek kibontakoztatása és élményeik rendszerezése játékos tevékenységeken keresztül.
- Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

Feladataink:

- A tapasztalatszerzés során a szándékos figyelem kialakítása, a figyelem tartalmának, terjedelmének fokozatos növelése.
- A gyermekek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése
- Annak elősegítése, hogy az önkéntelen bevézés és felidézés mellett jelenjen meg a szándékos bevézés és felidézés, a cselekvő - szemléletes és képi gondolkodás, valamint alapjaiban az elemi fogalmi gondolkodás is.
- Térészlelésük, motoros, kommunikációs, érzelmi, szociális és értelmi képességeiknek fejlesztése, mely alkalmassá teszi a gyermekeket az iskolai élet megkezdéséhez.
- A gyermekek kutató, felfedező kíváncsiságának fenntartása.
- A gyermekek eltérő fejlődési ütemének, egyedi személyiségvonásainak és egyéni szükségleteinek figyelembevétele.
- Problémahelyzetek teremtése és ezek változatos megoldásának segítése.
- A gyermekek örömmel vegyenek részt a nap folyamán adódó spontán kialakult és általunk kezdeményezett tevékenységekben.
- A gyermekek azon személyiségvonásainak alakítása, melynek birtokában örömteli számukra a tanulás.
- Megismerő vágyuknak és modellkövető tanulásuknak kielégítése által fejlődjön egész személyiségük.
- Rendelkezzenek a gyermekek elemi ismeretekkel.
- Utánzásos, spontán és célirányosan szervezett sokféle tevékenységben a gyermekek megismerési vágyának, tanulási igényének kielégítése.

Alapelveink:

- Az óvodai tanulás alapja az aktív, cselekvő tapasztalatszerzés, mely során a gyermekek saját élményeiken keresztül jutnak ismeretekhez.
- Fontos a gyermekekkel kialakított kedvező érzelmi kapcsolat, a tanulást elősegítő optimális légkör.
- Az aktualitást és a gyermekek eltérő fejlődési ütemét szem előtt tartva tervezzük és valósítjuk meg a kognitív képességek fejlesztését.
- A valódi tudás az, amit a gyermekek cselekvés, tapasztalat, élmény és kíváncsiság útján sajátítanak el, és képességeik, készségeik révén alkalmaznak; az óvodai tanulás útja a játékba integrált önkéntes, cselekvéses tanulás.
- Az óvodában a nevelés komplex, a nevelési területek elméletileg differenciáltak, azonban a gyakorlatban egységes. Célja a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság, kreativitás és kompetenciaérzés fejlesztése. Pedagógiai módszertani kultúránk megújítása: problémaközpontú ism.átadás, cselekvésalapú gondolkodásra nevelés, felfedezettő tanítás-tanulás, megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés.
- Az óvodai tanulás alapja a tapasztalati úton szerzett ismeret, melyet a gyermek játékon, művészeteken, alkotáson és saját tevékenységén keresztül él meg. Az igazi tudás ebben az életkorban az, amit a gyermek önállóan, érdeklődésére, előzetes tudására és tapasztalataira építve szerez meg.

VIII.2.1. Tevékenységekhez kapcsolódó módszerek, eszközök, munkaformák

Módszerek, eljárások:

- Motiválás
- Bemutató
- Magyarázat
- Beszélgetés
- Megfigyelés
- Elmesélés
- Gyakorlás
- Dicséret, buzdítás, elismerés
- Ellenőrzés
- Értékelés
- Egyéni visszajelzés, pozitív megerősítés
- Bábjátékok, tanmesék
- Szituációs játékok
- Elemzés
- Összegzés
- Ismétlés
- Segítségnyújtás
- Összehasonlítás, párosítás, különbségtétel, csoportosítás, halmazképzés
- Gyűjtögetés
- Vizsgálódás
- Kíváncsiság
- A gondolkodás fejlesztésére irányuló kérdés
- Figyelem felhívó kérdés
- Összehasonlítást eredményező kérdés
- Tisztázást kívánó kérdés
- Segítő kérdés
- Bátorító megjegyzés
- Késleltetés
- Kivárás
- Próbálkozás

- Tévedések lehetőségének biztosítása
- Problémahelyzet teremtés
- Ráhangolódás
- Bevonás
- Fejlesztő, támogató értékelés
- Érvelés
- Közvetlen tapasztalatszerzésre irányuló szemléltetés, bemutatás
- Cselekedtetés
- Minél több érzékszervre ható érzékeltetés
- Motiváló, bátorító, személyre szabott pozitív értékelés

A tanulási módszerek kapcsolódjanak, egészítsék ki egymást. A 3–4 éveseknél az érzékeltetés legyen minél összetettebb, több érzékszervet bevonó; az 5–6 éveseknél hangsúlyosabb a beszélgetés. A személyiségfejlesztés annál hatékonyabb, minél több érzékszervre hatunk. Ösztönözzük a kérdezést, és a dolgok változásain keresztül segítjük a megértést.

Eszközök:

- IKT – eszközök
- Környező valóság, természetes környezet,
- Valóságos tárgyak, élőlények,
- Makettek,
- Esztétikus, ízlésformáló képek,
- Játékeszközök,
- Játékos feladatok,
- Saját készítésű eszközök,
- Montessori eszközök

A környezeti és matematikai játékok eszközei élethűek, színesek, mesementesek, és elsősorban természetes alapanyagokból készülnek. Egyszerűségük mellett ízlésesek, alkalmasak az ismeretek, tapasztalatok megszerzésére és alkalmazására, miközben fejlesztik a gyermekek esztétikai érzékét is. A formák változatosak, a játékeszközök igazodnak az egyéni fejlettséghez, ezért gyakran saját készítésű eszközöket is alkalmazunk a foglalkozásokon.

Munkaformák:

- Egyéni
- Mikro csoportos
- Páros
- Csoportos

Csoportos és páros munka alkalmas közös tevékenységekre (rajz, ének, mese, mozgás), míg az individualizált munka a gyermekek eltérő fejlődési üteméhez igazodik, így biztosítva az egyéni fejlesztést. Az önálló feladatvégzéshez türelem, kitartás és önfegyelm szükséges; ha ezek hiányoznak, az óvodapedagógus támogatása elengedhetetlen.

A tanulás feltétele:

- A gyermek cselekvő aktivitása,
- Közvetlen, több érzékszervet foglalkoztató tapasztalás,
- A felfedezés lehetőségének biztosítása,
- Kreativitás.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- Az utánzásos minta - és modellkövetéses magatartás – és viselkedéstanulás, szokások alakítása.
- Spontán játékos tapasztalatszerzés.
- Játékos, cselekvéses tanulás.
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.
- Gyakorlati problémamegoldás.
- Kísérlet.

A témák mélységét a gyermekek egyéni fejlettsége határozza meg. Öntevékenyen vesznek részt a tanulásban, lépésről lépésre fedezik fel az oksági összefüggéseket, képesek általánosításra, osztályozásra és problémamegoldásra, melynek része a párbeszéd. Tevékenységüket gyakran kíséri félhangos beszéd, az értékelés pozitív és motiváló, igazodik előzetes tudásukhoz és fejlődési szintjükhöz. A szervezett tevékenységet megállíthatják megállapításaikkal, kérdéseikkel. A tanulás komplexen kapcsolódik az énekhez, mozgáshoz, művészetekhez és kézműves technikákhoz. A témakör anyagát hetekre bontjuk úgy, hogy

feldolgozásuk kövesse a tapasztalatszerzés és világlátás általános elveit, az általánostól kiindulva a részeken át vissza az egészig.

Az egyéni tanulás pozitívumai:

- Minden gyermek számára biztosítja az eredményes tanulást.
- Az erőfeszítéssel elért siker növeli a teljesítményt.
- Pozitív attitűdváltozást eredményez önértékelésükben és a tanuláshoz való viszonyukban.
- Tudásuk fejlődik, előrelépnek előző fejlettségi szintjükhöz képest.
- Pozitív, egyéni bánásmódra épülő kapcsolat alakul ki a gyermek és az óvodapedagógus között.)

A hatékony képességfejlesztés kritériumai:

Az egyéni képességfejlesztés individualizált formája akkor hatékony a pedagógiai programban, ha:

- A megismerő képesség fejlesztése természetes közegben szerzett tapasztalatokra épül.
- A fejlesztendő részképességeknek megfelelő tevékenységeket szervezünk. A fejlesztés folyamatos ellenőrzés, mérés mellett valósítható meg.
- A gyakoroltatás játékos, hosszantartó, folyamatos, egymásra épül, fokozatosan nehezedik.
- A mérések eredményei alapján tudjuk, hogy milyen előzetes tapasztalatokkal, ismeretekkel, magatartási jellemzőkkel rendelkeznek a gyermekek, mely területeken fejlettebbek, hol vannak lemaradásaik, azaz milyenek a képességszintjeik. Figyelünk arra, hogy a differenciálás ne legyen hátrányos megkülönböztetés számukra.
- Minden gyermek egyéni ütemben haladhat, önállóan tevékenykedhet.
- A feladat önálló gondolkodásra készíti, nem csak analóg megoldásra.
- Önként, öntevékenyen, aktívan vesznek részt a folyamatban, mert a fejlődés gyorsabb, eredményesebb, ha egybeesik a gyermekek tevékenységvágyával.
- Belső indítókra (érdeklődés, kíváncsiság, tudásvágy) épülő motiváció készíti a gyermekeket a tevékenységre, pozitív viszony alakul ki bennük a tevékenységek iránt.

- A külső motiváció ritka, de megjelenik, ha szükségessé válik. Ez elsősorban a tanulás megkezdésére irányuljon.
- A külső készítés helyét fokozatosan átveszi a belső motiváltság, melyet kivált az érdekes, vonzó játékokra épülő tanulás, felkeltve a gyermekek kíváncsiságát, tevékenység- és tudásvágyát, a szabályjáték sikeres, eredményes megoldási vágyát, a játék, a tanulás örömeit.
- A tanulásban az egyénre tervezett, játékos feladat erőfeszítés árán, de eredményesen megoldható.
- A feladatok végzése közben szükség szerinti segítséget kapnak a gyermekek.
- Figyelemmel kísérjük külön-külön minden gyermek tevékenységét, meghagyva nekik a hibázás, tévedés, próbálkozás, korrigálás jogát. Segítségünk nem a gyermekek helyetti feladatmegoldást, hanem közös gondolkodást eredményezi, így erőfeszítéseik árán jutnak sikerhez a gyermekek, megtanulnak kitartóan dolgozni, a nehézségek nem meghátrálásra, hanem újra és újra próbálkozásra ösztönzik őket.
- Az értékelésünk mindig ösztönző, reális pozitívumokra épülő, nem elítélő, elmarasztaló, megbélyegző, megszégyenítő.
- Értékelésünkben hangsúlyt fektetünk arra, ami jó, lehetőséget adunk a hibák kijavítására.
- Kialakul olyan tanulási légkör, melyben feloldódnak a szorongások, természetes a gyermekek megnyilatkozása (az SNI gyermekek is), amelyet szeretet, egymás elfogadása, emocionális biztonság jellemez.
- Mindenkit meghallgatunk, mindenkinek válaszolunk, nem kerül senki hátrányos helyzetbe.
- A gyermekek megtanulnak önállóan dolgozni, kialakul a szükséges önfegyelmük, betartják a tevékenységekhez kapcsolódó szabály- és szokásrendszert.
- A gyermekek - óvodapedagógus, ill. gyermek és gyermek között is oldott, de a tevékenységekre koncentrálnak interaktív, kommunikatív viszony alakul ki.
- Óvatosan, szabályosan, biztonságosan használják az eszközöket, eszközhasználatuk biztossá válik.

VIII.3. Differenciálás

*„ Nincs két egyforma gyémánt,
Mindegyikben más a szépség.
Nincs két egyforma gyermek,
Mindegyikben más az érték.”*

(Herakleitosz)

Célunk:

A gyermeki személyiségfejlődés érzékenységi szakaszaihoz igazodó, választás szabadságát biztosító egyéni fejlesztési eljárások beépítése a nevelési folyamatba. A differenciálás egy bizonyos pedagógiai szemlélet. Jelent egyfajta érzékenységet a gyermekek különbözősége iránt, és jelent egyfajta bánásmódot is, amellyel odafordulunk, viszonyulunk a gyermek másságához, s ennek érdekében fejlesztésükhöz a legmegfelelőbb pedagógiai módszereket választjuk ki. A differenciált, egyéni bánásmódra nagyon sok lehetőséget nyújtanak azok a tevékenységek, melyeket nap, mint nap végzünk. A differenciálás a gyermek szempontjából a döntés és a választás lehetőségét jelenti.

Feladataink:

- Tudatos tervezés:
 - A gyermeki fejlődés folyamatos nyomon követésének eredményét hármas differenciálási szintbe soroljuk. (I. Lassabban haladó, II. átlagos, III: kiemelkedő) Tervezésünk során a választott feladatok módszerek, eljárások ezekhez igazodóak.

- Differenciált eszközök biztosítása
 - Az egyes tevékenységformákhoz többféle mozgás és alkalmazásformát biztosító eszköz és alapanyag, egyidejű elérhetőségének folyamatos biztosítása a gyermekek számára.
- Pedagógiai attitűd és tudás megléte
 - A gyermeki személyiség sokfélesége, a személyiségstruktúra eltérő fejlettsége a kisgyermekkorai személyiségfejlődés folyamán, természetes módon, eltérő ütemben alakul.

Óvodai nevelési eljárásaink hatékonyságának alapja, hogy támogatjuk ezt a sajátos fejlődési ütemet:

- Ismerjük a gyermekek adottságait, kulcskompetenciáit, fejlettségük mutatóit, személyiségük jellemzőit, érdeklődési körüket, ismereteik körét.
- Igazodunk a gyermeki személyiség sokféleségéhez, valamint mindig egyedi és eltérő a nevelésünk, a módszereink és az elvárásaink rendszere.
- Pedagógiai érzékenységgel fordulunk a gyermekek különbözősége felé.

Alapelveink:

- Teljes tevékenység rendszerrel történjen /magatartás és cselekedtetés/.
- A pedagógiai hatás az egész gyermeki személyiségre hasson.
- Az önmegvalósítás lehetőségét kínálja.
- Humanisztikus gyermekszemlélet érvényesüljön.

A tanulás óvodás korban elsősorban játékos cselekvésben megy végbe. Az eredményes tanulás alapja a megismerő folyamat és a tevékenység, cselekvés összekapcsolódása. A 3-4 éveseknél a cselekvések, tevékenységek bemutatása, 5 év körül a bemutatás és magyarázat együttesen, míg később már a magyarázat is hatékonyan ösztönöz tevékenységre, tanulást eredményezve.

Az óvodáskorúak tevékenységeiben jelentős szerepet kap a modellkövetés, utánzás és a belátásos tanulás. Ez fokozza a felnőttek felelősségét, hisz minden megnyilvánulásunk minta a gyermekek számára.

A beszéd fontos eleme a tanulásnak. A valóságos kommunikációs helyzetek- az anyanyelvi nevelés során történő beszélgetés, kérdezés, spontán közlés, elősegítik a gondolkodás fejlődését, a tanulás eredményességét. A spontán ismeretszerzés mellett szükség van az általunk rendszeresen szervezett tervszerű tanulásra is.

A tanulás szervezéséhez, a gyermekek érdeklődésének felkeltéséhez semmilyen mesterséges motiváció nem szükséges. Arra törekszünk, hogy maga a tevékenység vonzza a gyermekeket, a tanulás öröme, élménye, sikere motiválja őket, nem valamilyen külső felhívó inger.

Differenciálás lehetőségei:

- Az óvodai élet időkereteivel,
- Célokkal,
- A célok által meghatározott feladatokkal,
- Módszerekkel,
- Eszközökkel,
- Elsajátítás idejével,
- Elsajátítás tempójával,
- Egyéni bánásmóddal,
- Munkaformával,
- Pozitív visszajelzésekkel,
- Képességek fejlesztésében,
- Tartalom feldolgozásában,
- Tevékenységek megszervezésében,
- Technikai megoldásokban.

VIII.4. A gyermekek fejlődésének nyomon követése

VIII.4.1. Mérések, megfigyelések rendszere

A nevelés alapja a megismerés. A hatékony és tudatos tervezés elengedhetetlen feltétele a folyamatos és rendszeres időközönként történő mérés-értékelés. Óvodánkban a gyermekek mérése, fejlődésének nyomon követése két különböző mérőanyaggal történik:

VIII.4.1.1. DIFER mérőanyag

A mérés gyakorisága:

3–4 éves korban nem alkalmazzuk.

5–6 éves korban: évente kétszer, a nevelési év október 15-ig és április 30-ig.

- A DIFER mérőanyag feltérképezi az írásmozgás–koordináció fejlettségét, amely az íráskészség elsajátításának előfeltétele. Megvilágítja a beszédhanghallást, amelynek fejlettsége az olvasási készséget határozza meg, a relációs szókincs fejlettségét, amely a nyelvi információk vételéhez szükséges. Vizsgálja a matematikatanuláshoz elengedhetetlen elemi számolási készséget, valamint a tapasztalati következtetést és a tapasztalati összefüggés-kezelést, mely a kritikus tanulás feltétele. Méri továbbá a beilleszkedéshez, együttéléshez szükséges elemi szociális készségek szintjét.
- A DIFER mérést minden 5-6 éves gyermekkel elvégezzük, melynek eredményét a gyermekek egyéni fejlődési naplójában rögzítünk.
- 2024-2025-ös tanévben bevezetésre került az OVIKRÉTA rendszerében Az Egyéni Fejlődés Nyomonkövetése című egyéni értékelés, melyet október 15-én április 30-án végezzük el.
- A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális

adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

- A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

VIII.4.1.2. Gyermek fejlődésének nyomon követése – oviKRÉTA

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett olyan dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát.

A gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének mutatóit szempontok szerint tudjuk értékelni, hogy az életkorának megfelelően hogyan fejlődik, eléri-e az iskolakészültség kritériumait. Életkortól függően készítünk fejlesztési tervet, értékelést a gyermek fejlődéséről.

Óvodánkban ezek alapján egységesítettük az egyéni képességekről készített dokumentációt.

VIII.5. További dokumentálási feladatok

VIII. 5. 1. Nevelési terv

A Helyi Pedagógiai Programhoz, az intézmény éves munkatervéhez igazodva készítjük el a csoportok nevelési terveit, nevelési évenként féléves ciklusokra bontottan.

- szeptember 1-jétől január 31-ig
- február 1-jétől május 31-ig a csoport, a gyermekek fejlettségét figyelembe véve.

A nevelési terveket a féléves ciklusok végén értékeljük (január 31-ig, és május 31.-ig)

A nevelési terv minden részterületén tükröződik, hogy az adott csoportban a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztése hogyan, milyen formában, milyen módszerekkel történik.

A nevelési terv területeit a következő bontásokban végezzük:

- egészséges életmód alakítása,
- érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása,
- játék,
- munka jellegű tevékenységek szervezése, irányítása,
- tevékenységekben megvalósuló tanulás.

A tanulási folyamat tervezése témákra, ill. a témákat hetekre bontva történik.

A heti tervezés azért fontos, hogy a spontán helyzetekhez, a gyermekek fejlődési üteméhez, igényeihez igazodhassunk. Rugalmasan, egymásra épülnek a feladatok, figyelembe véve az előző hét eredményeit. A külső világ tevékeny megismerése heti anyagához részletesen lebontva rendeljük a megismerő tevékenységhez kapcsolódó játékokat, matematikai tartalmakat, az ének-zene, énekes játék, gyermektánc anyagát, a hozzá kapcsolódó képességfejlesztő feladatokat, a rajzolás, mintázás, kézi munka technikáit, a kapcsolódó munkákat és illemszabályokat, valamint a mindennapos testnevelést.

Minden SNI, BTMN, HHH gyermeknek éves tervet készítünk minden nevelési év elején, (09.15-ig), majd az általunk kidolgozott részletes fejlesztési tervek alapján napi rendszerességgel végezzük a gyermekek egyéni fejlesztését. A Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, valamint a Nevelési Tanácsadó által kiállított szakvéleménnyel rendelkező

gyermekek fejlesztésének egyik legfontosabb irányelve a szakvéleményben megfogalmazott javaslatok. Erre épülnek a fejlesztési tervek, azok megvalósítása.

Minden gyermek rendelkezik egyéni fejlődési naplóval, mely tartalmazza a gyermekek anamnézisének, az SNI, BTMN, HHH gyermeknek szókó tervezést, megvalósítást, értékelést.

Az óvodáskor végére elérendő fejlettségi szintet az iskolaérettség mutatói határozzák meg. Az iskolaérettségnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak, melyek mindegyike egyformán fontos a sikeres iskolakezdéshez.

Célunk, hogy az összehangolt családi és óvodai nevelés eredményeként a gyermekek többsége óvodáskor végére érje el az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

IX. AZ ÓVODA EGYÉB FELADATAI

IX. 1. Gyermekvédelmi feladatok:

Az óvodában folyó gyermekvédelmi munka célja:

- A gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének biztosítása;
- A gyermek családban történő nevelésének elősegítése;
- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése.

Feladata:

- Az óvónők a családdal együttműködve kiküszöbölik a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat.
- Megvédik őket a testi-lelki, erkölcsi károsodásoktól, illetve ellensúlyozzák a veszélyeztető hatásokat.
- A rendszeres óvodába járásra való odafigyelés, hiányzások minimalizálása.

Az óvoda feladatai

Az óvodai intézmény vezetője és az óvodában dolgozók közreműködnek a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében.

Az óvodavezető felel a gyermekvédelmi munka megszervezéséért és ellátásáért.

A nevelőtestület minden tagjának feladata a gyermekvédelemmel kapcsolatos munka elősegítése:

- Elősegíteni a veszélyeztetett, HH és HHH gyermekek mielőbbi óvodába kerülését.
- Beóvodázási-gyermekvédelmi felelősök kijelölése.

- A problémákat, a hátrányos helyzetek okozta tüneteket, az okokat lényeges felismerni, ha szükséges, szakember segítségét kérni.
- Rendszeres családlátogatások végzése.
- A családok szociális és anyagi helyzetének figyelembevételével, a különböző támogatásokhoz való hozzájutás elősegítése.
- Az új és pályakezdő óvónők részére, a gyermekvédelmi munkához segítségnyújtás megszervezése.
- Az óvodavezető együttműködik a gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó, feladatot ellátó más személyekkel, intézménnyel és hatóságokkal.
- Szükség esetén esetmegbeszéléseken való részvétel.
- Az óvoda vezetője a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok változását rendszeresen figyeli, és azt a dolgozók tudomására hozza.
- Az óvodavezető fontos feladata, hogy segítse és szorgalmazza a veszélyeztetettség, a hátrányos helyzet kritériumainak intézményi szintű megállapítását.
- Ha a gyermekek veszélyeztetettségének megakadályozása érdekében tett óvodai intézkedési lehetőségek kimerültek, felveszi a kapcsolatot az illetékes szervekkel. Intézkedést kér azoktól a szakemberektől, akik illetékesek a gyermek problémáinak megoldásában.

A gyermekvédelmi felelős feladatai az óvodában

A homoki székhelyen igen magas a hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek száma, ezért kiemelten foglalkozunk a gyermekvédelmi feladatok ellátásával. A hátrányos, ill. veszélyeztetett helyzet okai között a munkanélküliség, alkoholizmus, minimális jövedelem, a felelőtlen életvitel, az alacsony iskolázottsági szint, a

nevelés hiányosságai, az erkölcstelen és bűnöző családi környezet, rossz lakásviszonyok szerepelnek.

A gyermekvédelmi felelős az óvónők tapasztalatai alapján kigyűjti azoknak a gyermekeknek a nevét, adatait, akik hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetű családban élnek.

- A gyermekvédelmi felelős folyamatosan kapcsolatot tart a családsegítő intézményekkel, és a kapcsolattartás során felmerülő feladatokat ellátja.
- A gyermekvédelmi felelős visszajelez a családsegítő intézménynek azokról a családokról, akik beírták gyermeküket az óvodába.
- A gyermekvédelmi felelős írásban jelzi, hogy a hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett helyzetű családok közül kik vették igénybe az óvodai ellátást.
- A családgondozó és a gyermekvédelmi felelős együtt látogatják meg a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű családokat.
- A gyermekvédelmi felelős elkészíti a nyilvántartást és összegzi tapasztalatait.
- A nyilvántartásba vett családokat a gyermekvédelmi felelős az óvónővel együtt látogatja.
- A veszélyeztetettségi adatlapokat kiállítja, havonta lejegyzi tapasztalatait, s vezeti a nyilvántartást.
- Elkészíti a szükséges környezettanulmányt.
- Javaslatot tesz az óvónőn keresztül az óvodán kívüli és belüli segélyezésre.
- Felhívja a szülők figyelmét a gyermek fejlődésének sajátosságaira.

- Fejlesztő, felzárkóztató óvodai programokat szervez.
- Javaslatot tesz az egészségügyi ellátás igénybevételére, gyermek - ideggondozói, és gyermek - pszichiátriai vizsgálatra.
- Szülők kérelmére vagy beleegyezésével járás folyamatát.
- Tevékenységével elősegíti a rendszeres óvodába járást.
- Figyelemmel kíséri az etnikai és állami gondozott gyermekeket, kapcsolatot tart a gyámügyi szervekkel és a gyermekjóléti, családsegítő intézményekkel.
- Javaslatot tesz az óvónőkkel közösen a Nevelési Tanácsadóba utalásról.
- Súlyos veszélyeztetés esetén (bűncselekmény, abúzus) közvetlenül hatósági eljárást kezdeményez.
- Amennyiben pedagógiai eszközökkel nem sikerül a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, szükséges a gyermekjóléti és családsegítő intézmények felé jelzéssel élni a közös problémamegoldás érdekében.

A gyermekvédelmi felelős együttműködése a családokkal

Az óvoda a problémamegelőző gyermekvédelem egyik első, legfontosabb „jelzőintézménye”, ahol a gyermekek a nap jelentős részét töltik. A családok számára a korábban kialakított megfelelő kapcsolat révén, krízis esetén történő együttműködés, segítség könnyebben biztosítható, mert a jelzőintézmény elérhető, segítőkész, a környezetével folyamatosan kapcsolatot tart. A gyermekvédelmi felelős felderíti a gyermekeket veszélyeztető okokat. Alapfeltétel, hogy ismerje a gyermekek személyiségét, családi hátterét, környezetét, baráti és kortársi kapcsolataikat. Pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetve ellensúlyozására.

A gyermekvédelmi felelős együttműködése a jelzőrendszeri tagokkal

A jelzőrendszeri tagok esetében a hatékony együttműködésnek ad keretet, az információkat kicseréli, feladatokat szétosztó esetmegbeszéléseken vesz részt, mely a jelzőrendszerben nevesített szakemberek bevonásával történik. A családok érdekében együttműködésre kell törekedni a társszakmák, a gyermekvédelemben érintettek képviselőivel. Részvételükkel esetmegbeszélő csoportot vagy esetkezelési konferenciát kell szervezni.

Esetmegbeszélés formái:

- Aktuális probléma - megbeszélő csoport az érintett szakemberek összehívásával, a konkrét esetekhez kapcsolódóan (szükség szerint).
- Tisztázó megbeszélések a különböző szakmák képviselőivel, külön-külön (szükség szerint).
- Általános megbeszélés a jelzőrendszerbe tartozó szakmák egy - egy képviselőjének részvételével (szükség szerint).
- Speciális esetmegbeszélő forma a tanácskozás, mely a település gyermekvédelmi helyzetét értékeli és koncepciót alakít ki. (szükség szerint).

A gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel való együttműködésünk lényege, hogy a segítség akkor érkezzen, amikor a problémák még kezelhetők, megoldhatóak. Ezen kívül fontos a szemléletformálás, társadalmi tolerancia befolyásolása, alakítása.

Az óvónők gyermekvédelmi feladatai

Már az óvodai felvétel előtt a védőnővel megbeszéljük a családban tapasztalt nevelési, gondozási problémákat. E jelzések alapján a nevelési év elejétől fokozottabban figyelemmel kísérik ezeknek a gyermekeknek a beilleszkedését, próbálunk a szülőkkel is kontaktust

kialakítani. A családsegítő intézményekkel megalakulásuk óta folyamatos a kapcsolattartás és az információcsere.

Ezen családoknál nyomon követjük a védelembe vett gyermekek helyzetének alakulását, és a családgondozóval közös látogatásokat teszünk, ellenőrizzük a család életvitelét. A szülőknek felvilágosítást adunk a gyermekjóléti alapellátásról, az igényelhető támogatási formákról. Tájékoztatjuk őket jogaikról és kötelességeikről.

Kiemelt feladat a gyermekek eltérő szociokulturális környezetéből adódó hátrányok kimutatható csökkentése speciális fejlesztéssel, hátránykompenzációval. Környezettanulmányok, családlátogatások tapasztalatai által családok kiszűrése, valamint az érintett gyermekek számára speciális fejlesztés kidolgozása, megvalósítása.

A családok bevonása az óvodai élet egyes területeibe (nyílt napok, ünnepélyek stb.)

- Az óvodai beiratkozás előtt a körzetünkben lakó családoknál előzetes családlátogatás megvalósítása.
- Tapasztalatainkról tájékoztatjuk a gyermekvédelmi felelőst.
- Szükség szerint a gyermekvédelmi felelőssel közös látogatást teszünk a veszélyeztetett, HH és HHH családoknál.
- A csoportba járó veszélyeztetett, HH és HHH gyermekeket figyelemmel kísérjük, az esetleges változásokról, problémákról tájékoztatjuk a gyermekvédelmi felelőst.
- Fokozott érzékenységgel, toleranciával kezeljük ezeket a gyermekeket és figyeljük beilleszkedésüket a csoportba.
- Törekszünk a szülőkkel megfelelő kontaktust kialakítani.

- **Sikerkritérium:**
- Az óvoda a gyermekvédelmi intézményrendszerrel karöltve, azzal hatékonyan együttműködve, jó prevenciós munkájával hozzájárulhat ahhoz, hogy kevesebb legyen a szakellátásba kerülő gyermekek száma, a gyermekek családban nevelkedhessenek az őket megillető gyermeki jogok tiszteletben tartásával.

IX.2. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrált nevelése

Intézményünk az Alapító Okiratnak megfelelően ellátja sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek ellátását is.

Az SNI gyermekek nevelésének célja:

- A Helyi Pedagógiai Programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangja.
- A sajátos nevelést igénylő gyermekek egyénre szabott, differenciált fejlesztése a számukra megfelelő területeken.
- Az elvárások igazodjanak az adott gyermek fejlődésének üteméhez.
- az SNI gyermekek minden segítséget megkapjanak hátrányaik leküzdéséhez.
- A gyermekek önbecsülésének, önértékelésének, én hatékonyság érzésének fejlesztése. A társas kompetenciák esetében a tolerancia a szolidaritás és az együtt működési képességek fejlesztése.

Feladatunk:

- A speciális szakemberekkel együttműködve a gyermekek egyéni fejlesztése a szakértői véleményben meghatározottak alapján. A speciális szakemberek közreműködése kiterjed a gyermekeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére, munkájuk segítésére is.

Sspeciális, fejlesztő tevékenység alapelvei:

- A gyermekek meglévő egyéni sajátosságaira, eltérő fejlődési ütemére építünk.
- Biztosítjuk a fokozatos, következetes és állandó fejlesztést.
- A gyermekeket nem terheljük túl.
- Sok közös élményt, pozitív megerősítést és derűs légkört biztosítunk.
- Figyelembe vesszük alapvető jogait és másságukat.
- Érvényesítjük az egyéni bánásmódot, kapcsolatainkban a türelem, tolerancia, az elfogadás érvényesül.
- Törekszünk a családokkal való szoros együttműködésre.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység céljai és feladatai:

- A fejlesztés céljait a szakértői véleményben megfogalmazott diagnózisra, valamint javaslatokra kell építeni.
- A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékosságból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása/helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Lehetőség szerint a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- A szükséges speciális eszközök használatának megtanítása, elfogadtatása.
- Az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

Homoki Óvoda
Tel.: 56/470-299
5461. Tiszaföldvár, Döbrei János út 129.
E-mail: homokiovi@gmail.com

OM: 035796

Homoki Óvoda Pedagógia Program

- Az egyes területeken kimagasló képességeket mutató gyermek támogatása.

IX.3. Feltételek az SNI , BTMN gyermekek befogadásához, neveléséhez, fejlesztéséhez:

Személyi feltételek:

- A szakértői véleményekhez meghatározott speciális végzettségű szakemberek (külső segítők)
- Logopédus (külső segítő)
- Az óvoda alkalmazásában álló óvodapedagógusok
- Fejlesztő pedagógus
- Óvodapedagógus-gyógynevelő

Tárgyi feltételek:

- Fejlesztő szoba: 1 db,
- Megfelelő tér és eszköztár.

IX.4. Az SNI , BTMN gyermekek fejlesztésének szervezeti keretei:

- Egyéni foglalkoztatás keretében megfelelő szakos gyógypedagógusokkal a szakértői véleményekben foglaltaknak megfelelően (óraszám, fejlesztési javaslatok).
- Dokumentáció: Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció egyéni fejlődési lap.
- Többségi foglalkoztatás keretében a szakértői véleményekben foglalt fejlesztési javaslatoknak megfelelően a csoportban történik, a csoportban dolgozó óvodapedagógusok által.

A csoportnaplóban témák szerint egyéni fejlesztési tervezéssel, értékeléssel.

Az SNI, BTMN gyermekek egyéni fejlődési naplójában témák szerint egyéni fejlesztési tervezéssel, értékeléssel.

IX.5. A Tehetséggondozás, gazdagító fejlesztő tevékenységek megvalósítása

Vannak gyerekek, akiknél már óvodáskorban észre vehető, hogy adottságaik valamilyen területen az átlagosnál lényegesen jobbak. Ebben a korban kiemelkedő képességekre irányuló hajlamokról beszélhetünk. Ők a tehetség ígéretek, tehetségcsírák.

A fejlesztések célja:

- A kiemelkedő képességű, kiválóan kreatív gyermekek felfedezése, személyiségük optimális fejlesztése.
- A kiemelkedő képességű gyermekek gondozása óvodai keretek között, csoportjukban és kiscsoportos csoportközi fejlesztő foglalkozásokon.
- Általános képességek megalapozása.

- A szülők bevonása az óvodai fejlesztő munkába.
- Színes, sokféle tevékenység lehetőségének biztosítása.
- Az erős és gyenge oldal fejlesztése.
- Énkép erősítése.
- Élményszerző programok szervezése.
- Utánkövetés.

A fejlesztés feladatai:

- Fejlesztés mikro csoportban.
- Fejlesztés, gazdagítás csoportban.
- Fejlesztő műhelyekben csoportközi foglalkozások keretében.

A fejlesztés szervezeti keretei:

Csoportban:

- A napi tevékenységek differenciált tervezése.
- Általános és speciális képességek komplex fejlesztése.
- Szabad játék biztosítása.
- A tapasztalatszerzéshez sokféle lehetőség nyújtása.
- Kreativitás fejlesztése.
- Meleg, elfogadó légkörben énkép erősítése.

Dokumentáció: A csoportnaplóban tapasztalatok rögzítése (reflexió) a tématervek megvalósulása után.

Műhelyekben csoportközi szervezéssel:

- Óvodapedagógus ajánlására tehetség ígéreték azonosítására szolgáló dokumentumok kitöltése után a gyermekek egyéni képességei és érdeklődése alapján szerveződik.
- Programszerű, tervezett komplex fejlesztés megvalósítása.
- Speciális, kiemelkedő képességek kibontakozásának biztosítása.
- Elmélyült tevékenységre, felfedezésre, a kreativitás kibontakozására ad lehetőséget.

Dokumentáció:

- Egységes Tehetségnaplókban

A kiemelkedő képességű gyermekek azonosításának célja óvodánkban

- Az óvodánkba járó kiemelkedő képességű gyermekek felfedezése.
- A kiemelkedő képességű gyermekek megfelelő fejlesztése érdekében a fejlesztendő területek azonosítása.

A kiemelkedő képességű gyermekek azonosításának feladatai:

- A család és az óvoda hatékony együttműködésének elősegítése.
- A kiemelkedő képességű gyermekek azonosítása kérdőívekkel (szülői, óvodapedagógusi kérdőívek).
- A kiemelkedő képességű gyermekek beválogatása az adott fejlesztő csoportba.

A kiemelkedő képességű gyermekek azonosításának módszerei:

- családlátogatások,
- fogadóórák,
- szülői értekezletek,
- kérdőívek szülőknek, óvodapedagógusoknak,
- megfigyelés,
- mérés, értékelés.

A fejlesztés megvalósításának módszerei:

- kompetenciafejlesztés
- differenciáló pedagógia
- bátorító pedagógia
- kooperatív technikák

Legfontosabb pedagógiai elveink a fejlesztés terén:

- Oldott légkör megteremtésével a gyermekek érdeklődésének, kíváncsiságának felkeltése, kielégítése.
- A gyermekek együttműködési készségének fejlesztése.

- Fontosnak tartjuk a kérdezés és a megismerés örömeinek megélését, a logikus és a kreatív gondolkodás együttes fejlesztését, a különböző információk közötti kapcsolatok kialakítását.

Együttműködés a családdal a fejlesztés területén:

A kiemelkedő képességű gyermekek felismerésének és gondozásának egyik kulcsfontosságú területe a család. A harmonikus családi légkör és az optimális otthoni környezet maximálisan hozzájárulhat a gyermeki képességek széleskörű kibontakozásához. A családból érkező gyermekek szokásrendszere, képességei, készségei alapul szolgálnak az óvodai fejlesztő tevékenységek megtervezéséhez, megvalósításához. A család és az óvodapedagógusok hatékony együttműködése nagyban hozzájárul a gyermek beazonosításához, valamint az adott képességek kibontakoztatásához.

Szülők bevonása a fejlesztésbe:

- A szülők hiteles tájékoztatása.
- A kiemelkedő képességű gyermekek szüleinek megnyerése.
- Tanácsadás, támogatás.
- A gyermek fejlődésének közös értékelése.
- Közös programok - igény szerint.
- Iskolaválasztás segítése.

IX.7. Tehetséggondozó, gazdagító csoportjaink:

- „Csodavilág” (természetismeret)
- „Mozogni jó” (mozgás)
- „Varázsceruza” (rajzolás, mintázás, kézi munka)
- „Daloló fecskék” (éneke-zene, énekes játék, gyermektánc)
- „Varázsspercek” (drámajáték)
- „Apró lábak” (zene-tánc)
- „Arany hajsza” (Mese)
- „Kíváncsiak klubja” (tudomány)
- „barANGOLó” (angol- mozgásos)

X. Az óvoda kapcsolatrendszere

X.1. A család- óvoda kapcsolata - Az óvoda családsegítő és családokat támogató tevékenysége

Az óvodai és családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében kiemelt feladatunk a családokkal való együttműködés, a megfelelő kapcsolatok kialakítása, felkutatása és mélyítése. Az ehhez szükséges kölcsönös bizalom elvét minden esetben betartjuk. Fontos ehhez a kapcsolat megfelelő kiépítése és kölcsönös ápolása. A hatékonyabb nevelés érdekében fontos, és az együttnevelés szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy

megismerjük a gyermekek családját, otthoni környezetüket, élettörténetüket, fejlődési jellemzőiket.

Célunk az együttműködés terén:

- a gyermekek fejlődésében a folytonosság biztosítása,
- a gyermekek személyiségének megismerése,
- a családok megismerése a gyermek fejlesztéséhez,
- folyamatos kétoldalú kommunikáció, melyet számos módon elősegít az intézmény, igazodva a család nyelvhasználati jellegzetességeihez,
- a feladatok egységes értelmezése,
- együttműködés és az ismeretek, információk rendszeres cseréje,
- a gyermekneveléshez nyújtandó segítségadás koordinálása,
- a kölcsönös bizalom megteremtése,
- szülők aktív közreműködésére történő inspirálás saját gyermekeik óvodai nevelése terén,
- az óvodai és a szülői nevelés kölcsönös megismerése,
- az együttműködés szabályainak betartása,
- a közös célok megvalósítása a gyermek harmonikus személyiségfejlesztése érdekében,
- a tanulási tevékenységek és tanulási lehetőségek kialakítása és fenntartására az otthoni és a szabadidős környezetben is,

- a családok elköteleződésének támogatása,
- kapcsolattartás a segítő szakma képviselőivel,
- megérteni és elfogadni a gyerekek fejlődésének megfelelő nevelési programot/nevelési tervet/szakmai programot,
- megfelelő nevelési stratégiákat alkalmazni,
- hosszú távú együttműködéseket építeni az intézményekkel,
- támogató kapcsolatokat létrehozni a többi szülővel.

X.2. A pedagógiai program megvalósítását szolgáló egyéb kapcsolatok

Cél:

- A nevelési-oktatási intézmények közötti új horizontális kapcsolatok és azok ápolása.
 - Az intézmény fenntartójával való együttműködés

Bölcsoke:

Az eddigi gyakorlatokhoz híven továbbra is szükségesnek tartjuk a kialakult jó kapcsolat ápolását. Nagy segítséget nyújt, ha a kisgyermeknevelő gondozóktól tájékoztatást kapunk az újonnan érkező gyermekek szokásairól, fejlettségéről. Az információk tudatában segíteni tudjuk a gyermekek óvodai beilleszkedését.

A kapcsolattartás formái:

- a leendő kiscsoportos óvodapedagógusok ellátogatnak a bölcsődébe és tájékozódnak, illetve tájékoztatást adnak a szülők számára az óvodáról,
- a leendő kiscsoportosok ellátogatása kisgyermeknevelő gondozóikkal az óvodába,
- közös szakmai tapasztalatcsere a kiscsoportosok beilleszkedését követően.

Általános iskolák:

A törvényi változások, a tankötelezettség időpontjának megfelelő értelmezése és gyakorlata, az óvodai nevelés országos alapprogramjának megállapítása, mely szerint ***„a gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá érik”***, a korábbi évek gyakorlatánál is fokozottabban indokolják a két intézmény típus együttműködését. Elsődlegesen azért érezzük ennek fontosságát, hogy a két intézmény megismerje egymás nevelési és oktatási koncepcióját, megkönnyítve ezzel a gyermekek intézményváltását. A szülők megfelelő tájékoztatása is kötelességünk. Lehetővé kell tennünk, hogy a gyermekek pozitív élményekkel találkozzanak az iskolai élettel

- Óvoda-iskola átmenet támogatása
- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése, megoldási készítés, monotónia túrés, figyelemkoncentráció, az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása)
- Tanügyigazgatást támogató munka (Szülői kérelmek benyújtás a POK-ba)

- Iskolaválasztás támogatása (szülők tájékoztatás)
- A gyerekek fejlődésének után követése legalább az általános iskola első évében
- Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés
- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel
- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása. Rendszeres tájékoztatása gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése, a gyerekek alkotásainak megmutatása, elemzése, szülők részvételi lehetőségének biztosítása a foglalkozásokon. (Nyílt nap a csoportban, óvodában)
- Egyéni beszélgetések, gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése, a család erőforrásainak feltárása
- Szülői közösségek kialakítása, rendezvények szervezése farsang, karácsony, anyák napja
- Intézményi önértékelés, eredményesség
- Intézményi önértékelés készítése
- Eredményesség (indikátorok teljesülése: hiányzás csökkenése, iskolakezdés megfelelő időben, új eljárás bevezetésének tapasztalatai az iskolaérettség elérése) mérése, elemzések készítése az éves óvodavezetői beszámolóban
- az intézmény partnerkapcsolatainak bővítése, az együttműködési formák erősítése

- az óvoda-iskola átmenet komplex (mérésen és nyomon követésen alapuló) differenciált pedagógiai támogatása.

XI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

3. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

a) az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,

b) megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,

c) a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

4. Az egészségesen fejlődő gyermek

- a) Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ, különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán - és mássalhangzókat (a fogváltással összefüggő, nagy egyéni eltérések lehetségesek). Végig hallgatja és megérti mások beszédét.
- b) elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

5. Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

6. A szociálisan érett gyermek:

- a) egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- b) feladattudata kialakulóban van, és ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

7. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

8. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.

9. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

XII. AZ ÓVODA ÜNNEPEI, PROGRAMJAI

- Szüretelés, gyümölcszedés a családi kertekben
- Őszi kirándulás
- Takarítási Világnap
- Népmese Napja
- „Szüreti mulatság”
- Állatok Világ napja (október 4.)
- Egészség hét
- Márton nap
- Mikulásvárás
- Adventi készülődés, Lucázás
- Karácsonyi előkészületek, karácsonyi ünnepség, Betlehemezés
- Medve nap
- Farsang
- Március 15.
- Víz világnapja (március 22.)

- Városi Tehetségnap
- „Csibe nap”
- „Zöld hét”- Föld napja (április 22.) „Hozz egy virágot”
- Húsvét
- Madarak és fák napja (május 10.)
- Sportnap az óvodában
- Sportvetélkedő a város óvodáival (vándorkupa)
- Tavaszi kirándulás csoportonként
- Anyák napja
- Családi nap, Majális
- Gyermeknap
- Évzáró ünnepség, ballagás
- Környezetvédelmi Világnap
- Összetartozás Napja

XIII. INGYENES SZOLGÁLTATÁSOK

Homoki Óvoda
Tel.: 56/470-299
5461. Tiszaföldvár, Döbrey János út 129.
E-mail: homokiovi@gmail.com

OM: 035796

Homoki Óvoda Pedagógia Program

- Logopédiai foglalkozások.
- Hittan az óvodában (a városban működő egyházközségek szervezésével)
- Egészségügyi szolgáltatás a védőnő, a fogorvos és a gyermekorvos részvételével.
- Fejlesztő foglalkozások (SNI, BTMN)
- Egyéni felzárkóztatás (HHH)

XIV. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Intézményi adatok, legitimációs eljárás

Intézmény OM azonosító: 035796

Készítette Jecsni Istvánné óvodaigazgató a
nevelőtestület bevonásával

Nevelőtestület nevében:

.....
Jecsni Istvánné

igazgató aláírás, pecsét

.....
Hollósi Róbert

aláírás

Legitimációs eljárás

2011.évi CXCV. törvény 26.§ (1) pont alapján jóváhagyta

A Fenntartó nevében:

.....

aláírás, pecsét

Dokumentum jellege: nyilvános

Megtalálható: az intézmény honlapján

KIR felületén

A Homoki Óvoda nevelőtestülete a 2025-ben módosított Pedagógia Programot

110/2025./07./02./11/6 sz. határozatával- nyílt szavazással, egyhangúan elfogadta.

Hatályos: 2025.szeptember 01.-től visszavonásig

Jegyzőkönyv

A Módosított Homoki Óvoda Pedagógiai Programjának elfogadásáról

Készült: Homoki Óvoda nevelőtestületi értekezletén

Téma: A módosított Pedagógiai Program ismertetése, elfogadása, az elmúlt időszak jogszabályváltozásának vonatkozásában.

Időpont: 2025.07.02.

Helyszín: Homoki Óvoda (5461, Tiszaföldvár, Döbrei János út 129.)

Jelen vannak: A Homoki óvoda nevelőtestületének tagjai, hiányzó nincs

Jegyzőkönyv vezető: Baratiné Gál Adrienn óvodatitkár

Napirendi pontok:

1. Az igazgató köszöntötte a nevelőtestületi tagokat és ismertette a napirendi pontokat
2. A Pedagógiai Program módosításának szükségessége, annak jogszabályi háttérének ismertetése a változások tükrében
3. A nevelőtestület jelen lévő tagjai a Pedagógiai Program módosítását egyöntetűen elfogadták.
4. Egyebek
5. Az igazgató megköszönte a jelenléteket.

.....
Jecsni Istvánné

Jecsni Istvánné igazgató

.....
Hollóczki Rudolfné

Hollóczki Rudolfné ig. helyettes

.....
Baratiné Gál Adrienn

Baratiné Gál Adrienn
jegyzőkönyv vezető